ROLNIK SPÓŁDZIELCA

ISSN 0483 2949

Nr 6 (2990) - Czerwiec 2026 | UKAZUJE SIĘ OD 1948 ROKU | Cena 7,56 zł (w tym 8% VAT)

BIULETYN KZRS „SAMOPOMOC CHŁOPSKA" JEST DRUKOWANY W ŚRODKU NASZEGO MIESIĘCZNIKA

SPÓŁDZIELCZA DUSZA W STOLICY HABSBURGÓW

CZYTAJ STR. 2-4

SPÓŁDZIELCY W STOLICY HABSBURGÓW

SPÓŁDZIELCZA DUSZA W STOLICY HABSBURGÓW

O TYM, JAK POLSCY SPÓŁDZIELCY PODBILI WIEDEŃ

Czy można połączyć elegancję austriackiej stolicy z ułańską fantazją i serdecznością polskich spółdzielców? Okazuje się, że nie tylko można, ale rodzi to efekty wręcz spektakularne.

Czterodniowa wyprawa Krajowego Związku Rewizyjnego Spółnictwa „Samopomoc Chłopska" do Wiednia zapisała się w pamięci uczestników jako czas pełen inspiracji, budowania relacji i niezapomnianych wrażeń. Siła spółdzielczych więzów oraz niezachwiany, wspaniały humor ekipy okazały się najlepszym biletem wstępu do serca Austrii.

Wszystko zaczęło się w poniedziałek, 15 czerwca 2026 roku. Choć poranek był wyjątkowo wczesny, a poranna rześkość skłaniała do szukania ciepła, to prawdziwy duch przedsiębiorczości i ekscytacja wyjazdem szybko rozbudziły całą grupę. Punktualnie o 05:45 przed Centrum Szkoleniowym „Samopomoc Chłopska" w Warszawie zameldował się autokar, a gdy tylko ruszył w kierunku granicy, na pokładzie od razu zapanowała świetna, integracyjna atmosfera.

Podróż od samego początku była logistycznym wyzwaniem. Pierwszy serdeczny przystanek miał miejsce w Szadku, gdzie Prezes tamtejszej Gminnej Spółdzielni, pan Marek Kowalski, podjął podróżnych pysznym śniadaniem i aromatyczną kawą. Z taką dawką pozytywnej energii grupa bezpiecznie wyruszyła do Wiednia, zgarniając po drodze pozostałych spółdzielców, którzy ze względów logistycznych nie przyjechali do Warszawy.

Tu warto podkreślić, że całe to biznesowe i kulturalne przedsięwzięcie nie doszłoby do skutku, gdyby nie wizjonerskie podejście Pani Prezes KZRS SCh, Anety Englot, a także jej niezastąpionego zespołu. To dzięki ich ogromnej determinacji i sprawnemu pozyskaniu znaczących środków z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR), polska delegacja mogła zaprezentować się w Wiedniu z najwyższą klasą i rozmachem, w pełni reprezentując potencjał rodzimego sektora spółdzielczego.

Pokład autokaru szybko stał się przestrzenią humoru i integracji na najwyższym poziomie. Czas upływał na rozmowach, wymianie doświadczeń i degustacji regionalnych specjałów.

Do Wiednia grupa wjechała z klasą, udając się prosto na legendarne wzgórze Kahlenberg. Panorama Dunaju i miasta zapierała dech w piersiach, a pamiątkowe zdjęcia na tle fasady historycznego kościoła przypomniały wszystkim, że Polacy w Wiedniu od wieków zostawiają piękny ślad.

Drugi dzień upłynął pod znakiem biznesu i międzynarodowych trendów. Wizyta na prestiżowych targach FREE FROM FOOD pokazała, że nowoczesne kierunki – takie jak keto, wege czy produkty bezglutenowe – są polskim spółdzielcom doskonale znane. Narodowe stoisko, przygotowane z niezwykłą dbałością, przyciągało zagranicznych gości autentycznym, tradycyjnym i wybitnym polskim jedzeniem. Duma z reprezentowania rodzimego sektora rozpierała każdego uczestnika.

Popołudnie przyniosło spotkanie z lokalną panią przewodnik, Polką od lat mieszkającą w Wiedniu, która z wielką skrupulatnością wprowadziła grupę w austriackie standardy

W NUMERZE M.IN.:

- Jak wiedeński walc uczy nas nowoczesnego biznesu?
- Sukces polskich spółdzielców w Wiedniu
- Fundusz Składkowy – wsparcie dla rolników i ich rodzin
- Walka o nowoczesność. Spółdzielcy promowali postęp cywilizacyjny
- Ku rozwojowi spółdzielni!

ROLNIK SPÓŁDZIELCA

MIESIĘCZNIK ROLNICZO-HANDLOWY
ukazuje się od 1948 roku

ADRES REDAKCJI:
00-336 Warszawa, ul. Kopernika 30,
tel. +48 22 826 41 26,
e-mail: sekretariat@kzrs.pl

REDAKTOR NACZELNA:
Katarzyna Kaczmarska
e-mail: kk@polskiemedia.org

Współpracują: Zofia Chyra-Rolicz, Alfred Domagalski, Przemysław Solecki, Kamila Orłowska.

Zastrzegamy sobie prawo do zmiany tytułów, adiustowania i skracania tekstów.

WYDAWCA:
Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni „Samopomoc Chłopska"
00-336 Warszawa, ul. Kopernika 30
Konto: Nr 52 8769 0002 0680 0361 2000 0090

MIESIĘCZNIK jest kolportowany wyłącznie w prenumeracie. Zamówienia na rok 2026 przyjmuje KZRS „SCh". Redakcja przyjmuje zlecenia na reklamę i promocję. Koszt prenumeraty rocznej wynosi 90,72 zł w tym 8% VAT.

ZASADY PRENUMERATY

Prenumeratę naszego miesięcznika na 2026 r. można zamawiać e-mailem: sekretariat@kzrs.pl lub listownie na adres KZRS „SCh": ul. Kopernika 30, 00-336 Warszawa, podając swój numer NIP.

Po przyjęciu zamówienia, Kancelaria KZRS będzie przesyłała zamówione egzemplarze, wraz z fakturą do zapłacenia przez prenumeratora.

organizacji. Choć z początku jej styl bywał dość formalny i zasadniczy, to urok osobisty, otwartość oraz wysoka kultura polskiej grupy szybko stopiły pierwsze lody.

Po tradycyjnym wiedeńskim lunchu przyszedł czas na wieczorną wizytę w monumentalnym gmachu Wiedeńskiej Opery Narodowej. Eleganckie kreacje i garnitury podkreślały wyjątkowość tej chwili. Grupa zasiadła w lożach, by obejrzeć operową adaptację „Folwarku Zwierzęcego" George'a Orwella. Dzieło to – jako przejaw bardzo nowoczesnej sztuki awangardowej – wywołało ciekawe i różnorodne emocje. Część widzów była pod dużym wrażeniem nowoczesnych kompozycji, podczas gdy inni, preferujący bardziej klasyczne melodie, uznali to za interesujące doświadczenie.

Środa przywitała uczestników słońcem i majestatem Pałacu Schönbrunn oraz zimowych apartamentów cesarskich w Hofburgu. Spacer śladami historii cesarzowej Sisi przeplatał się z chwilami relaksu przy filiżance słynnej wiedeńskiej kawy. Popołudniowy objazd bulwaru Ring, wizyta przy bajkowym domu Hundertwassera i złotym pomniku Johanna Straussa były wspaniałym wstępem do wielkiego finału.

Wieczorny rejs statkiem po Dunaju okazał się absolutnym hitem wyjazdu. Wyśmienita kolacja, zachód słońca i muzyka na żywo stworzyły prawdziwą magię. Wokalistka tak bardzo polubiła pełną energii polską grupę, że już po kilku utworach spółdzielcy stworzyli dla niej profesjonalny chórek, a chwilę później porwali cały pokład do tańca. Dunaj dawno nie widział tak zgranej, radosnej i roztańczonej ekipy!

Czwartek upłynął pod znakiem bezpiecznego powrotu do kraju, urozmaiconego zakupami w oryginalnym centrum handlowym. Ostatnim akcentem podróży były ponowne odwiedziny i zakupy w gościnnej Gminnej Spółdzielni w Szadku.

Uczestnicy wracali zmęczeni drogą, ale zadowoleni. Ta wyprawa udowodniła autentyczną siłę spółdzielczości. Pokazała, że polscy spółdzielcy potrafią być profesjonalnymi partnerami w międzynarodowym biznesie, a jednocześnie potrafią tworzyć zgraną, pełną wzajemnego szacunku, ciepła i humoru rodzinę. Z tak przyjaznym zespołem, świetną współpracą i profesjonalnym kierownictwem, każda kolejna wyprawa na pewno będzie sukcesem. *(red)*

JAK WIEDEŃSKI WALC UCZY NAS NOWOCZESNEGO BIZNESU?

Za nami intensywne dni pełne wrażeń, wielkich idei i – nie ukrywajmy – sporej liczby kilometrów przemaszerowanych po austriackich salonach.

Kto myślał, że wyjazd studyjny do Wiednia i na targi to tylko kawa w tradycyjnej kawiarni i podziwianie barokowej architektury, ten prawdopodobnie nigdy nie był na delegacji z polskimi liderami spółdzielczości. To nie był spacer, to był prawdziwy maraton innowacji!

Wiedeń przywitał nas elegancją, porządkiem i rozmachem, który zmusza do myślenia. Jednak prawdziwym testem dla naszych spółdzielczych serc (i żołądków) były międzynarodowe targi żywności. I tu dochodzimy do punktu zwrotnego naszej wyprawy.

Na targach królowało hasło „Free From" – żywność bezglutenowa, bezlaktozowa, bezcukrowa i, momentami odnosiło się wrażenie, niemalże „bez jedzenia". Dla kogoś, kto na co dzień zarządza handlem i przetwórstwem w spółdzielniach, gdzie podstawą jest solidna jakość, autentyczny smak i tradycyjne receptury, wejście w świat bio-eko-wegańskich zamienników było jak lądowanie na innej planecie.

Próbowaliśmy wegańskich serów, które nigdy nie widziały krowy, i bezmięsnych kabanosów. Wnioski? Świat pędzi do przodu, konsument się zmienia, a elastyczność to dziś słowo-klucz. Jako spółdzielcy doskonale wiemy, jak reagować na potrzeby rynku, ale z dumą możemy też stwierdzić jedno: nasze rodzime, polskie produkty regionalne obroniły się tam bez mrugnięcia okiem. Czasem nowoczesność polega po prostu na tym, by z powrotem docenić to, co naturalne, czyste i lokalne – a w tym akurat jesteśmy ekspertami.

Zarządzanie nowoczesną spółdzielnią handlową czy produkcyjną przypomina momentami taniec na dynamicznym, europejskim parkiecie. Trzeba mieć oczy dookoła głowy, wyczucie rytmu i partnera, na którym można polegać. Wiedeń pokazał nam, że:

Tradycja i nowoczesność mogą żyć w symbiozie. Tak jak nowoczesne metro płynnie przecina zabytkowe centrum Wiednia, tak nasze bogate dziedzictwo spółdzielcze musi śmiało korzystać z nowych technologii i trendów.

W grupie siła (i raźniej!). Wymiana doświadczeń podczas wieczornych dyskusji (już przy normalnej, tradycyjnej kolacji) udowodniła, że nic tak nie buduje biznesu jak solidny networking. Wspólne wyzwania łączą szybciej niż jakikolwiek unijny dekret.

Dystans to podstawa. Świat potrafi zaskoczyć – czy to nową dyrektywą, czy owsianym burgerem o smaku łososia. Kluczem do sukcesu jest zachowanie spokoju, chłodna kalkulacja i... poczucie humoru.

Wracamy do codziennych obowiązków bogatsi o nowe inspiracje, szerokie horyzonty i solidną dawkę motywacji. Wiedeński wyjazd udowodnił, że polska spółdzielczość nie ma się czego wstydzić. Jesteśmy nowocześni, ciekawi świata i gotowi na zmiany – pod warunkiem, że te zmiany po prostu dobrze smakują.

A teraz, czas przełożyć wiedeńskie inspiracje na polskie realia i codzienne spółdzielcze sukcesy. Parkiet jest nasz! *(red)*

JUBILEUSZ 80-LECIA
GS „SAMOPOMOC CHŁOPSKA" W ŻARACH

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska" w Żarach w dniu 12 czerwca 2026 na Zamku Kliczków świętowała wyjątkowy jubileusz 80-lecia istnienia.

Wydarzenie o charakterze państwowym uświetnili swoją obecnością przedstawiciele władz rządowych i samorządowych oraz krajowych struktur spółdzielczych. Spotkanie było okazją do wręczenia Krzyża Zasługi oraz odznaczeń branżowych. Aktu wręczenia odznaczeń dokonali Wojewoda Lubuski Maciej Siwicki oraz Pani Prezes Krajowego Związku Rewisyjnego Spółdzielni „Samopomoc" Aneta Englot.

Żarski GS, na czele którego od ponad 30 lat stoi prezes Roman Lichwiarz udowadnia, że tradycja to fundament nowoczesnego sukcesu.

Również Waldemar Broś Prezes Krajowej Rady Spółdzielczej, Edyta Gajda Burmistrz Miasta Żary oraz Leszek Mrożek Wójt Gminy Żary osobiście skierowali na ręce Rady Nadzorczej i Zarządu Spółdzielni słowa uznania i podziękowania za dokonania na przestrzeni 80 lat istnienia w niełatwych i niestabilnych warunkach rynkowych.

Firma zarządza jeszcze potężnym majątkiem – dysponuje ponad 72 tysiącami m² gruntów oraz niemal 10 tysiącami m² powierzchni pod dachem, zlokalizowanych na terenie miasta Żary, gminy wiejskiej Żary, gminy Przewóz oraz gminy Lipinki Łużyckie.

Obecnie wykorzystując posiadny potencjał, Spółdzielna z powodzeniem współpracuje z ponad 80 partnerami biznesowymi. Co ważne, żarski GS jest otwarty na nowe, elastyczne formy współpracy. Oferuje przestrzeń i możliwości rozwoju.

Spółdzielnia posiada nie tylko atrakcyjne, wolne przestrzenie komercyjne na wynajem, ale także chętnie wejdzie we współfinansowanie interesujących pomysłów – zarówno w sektorze produkcji, jak również w obszarze zagospodarowania czasu wolnego.

Osiągnięcia Spółdzielni pokazują, że z nimi naprawdę warto iść w biznes!

Dla niektórych może być zaskoczeniem, że GS prowadzi w Żarach między innymi takie obiekty jak Sala Zabaw Zizi jest właścielem siłowni – „Rodzinne Centrum Sportu" przy ul Długosza, restauracji „Chlebem i Solą", Restauracji Wietnamskiej w Lipinkach oraz swiadczy usługi księgowe czy niszczenia dokumentów.

Wszystkim osobom zaangażowanym w organizację Jubileuszu pod bacznym okiem V-ce Prezes Zarządu Pani Izabeli Kapka, za ich pomysły i inspiracje oraz poświęcony czas i energię składam serdeczne podziękowania i wyrazy uznania. Uczestnikom natomiast, dziękuję za obecność i miłą atmosferę jubileuszowego spotkania.

Roman Lichwiarz
Prezs Zarządu GS Żary

FUNDUSZ SKŁADKOWY – WSPARCIE DLA ROLNIKÓW I ICH RODZIN

Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników od lat wspiera funkcjonowanie systemu ubezpieczeń społecznych rolników. Jego działalność wykracza jednak poza obsługę świadczeń – obejmuje także rehabilitację, profilaktykę zdrowotną, wsparcie lokalnych społeczności oraz działania na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców wsi.

FUNDUSZ SKŁADKOWY
Ubezpieczenia Społecznego Rolników

Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników zarządza środkami pochodzącymi ze składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie. Jego zadaniem jest nie tylko wspieranie stabilnego funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych rolników, ale również realizacja szeregu przedsięwzięć służących poprawie jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich.

Jednym z najważniejszych obszarów działalności Funduszu jest realizacja świadczeń we współpracy z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Dzięki temu rolnicy mogą liczyć na sprawną obsługę świadczeń oraz terminowe wypłaty należnych środków. Dodatkowym wsparciem objęte są również dzieci rolników, które korzystają z ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Istotną rolę w działalności Funduszu odgrywa rehabilitacja lecznicza. Fundusz jest właścicielem nieruchomości, w których funkcjonują Centra Rehabilitacji Rolników KRUS zlokalizowane w miejscowościach uzdrowiskowych. Placówki te przez cały rok pomagają osobom ubezpieczonym odzyskiwać sprawność i wracać do aktywności zawodowej. Jednocześnie prowadzone są inwestycje służące utrzymaniu i rozwojowi infrastruktury rehabilitacyjnej.

Fundusz Składkowy angażuje się także w działania profilaktyczne i edukacyjne. Wspiera inicjatywy promujące zdrowie wśród dzieci i młodzieży, prowadzi działania na rzecz ograniczania liczby wypadków w gospodarstwach rolnych oraz współpracuje z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie poprawy bezpieczeństwa na terenach wiejskich. Ważnym elementem tej działalności jest również pomoc w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i innych sytuacji kryzysowych.

Znacząca część aktywności Funduszu skierowana jest do lokalnych społeczności. Dofinansowywane są projekty związane z wypoczynkiem dzieci i młodzieży, szczególnie te, które łączą rekreację z profilaktyką zdrowotną. Wsparcie trafia także do Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Kół Gospodyń Wiejskich, a proces przyznawania środków odbywa się z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi elektronicznych.

Dzięki połączeniu działań związanych z ubezpieczeniami społecznymi, rehabilitacją, profilaktyką zdrowotną i wspieraniem inicjatyw lokalnych Fundusz Składkowy pozostaje ważnym partnerem polskich rolników oraz instytucją aktywnie uczestniczącą w rozwoju społeczności wiejskich.

JAK GMINNE SPÓŁDZIELNIE RATOWAŁY NAS PRZED UPAŁEM?

Początek lata. Słońce pali od samego rana, termometry wariują, a w cieniu nie ma czym oddychać. Myślicie, że dzisiejsze upały to nowość, a bez klimatyzacji i nowoczesnych lodówek turystycznych wieś by stanęła?

Nic bardziej mylnego! Zanim nastała era wielkich marketów i napojów z Ameryki, polska wieś miała swój własny, niezawodny system ratunkowy. Nazywał się Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska". Cofnijmy się o kilka dekad, by przypomnieć sobie, jak smakowała letnia wolność z bąbelkami i jak GS-owscy rzemieślnicy stawali się bohaterami narodowymi każdej kanikuły.

Dziś lodówki w sklepach pękają w szwach, a lód można kupić na stacji benzynowej w workach. Kiedyś walka z wysoką temperaturą wymagała logistyki godnej generała.

Kluczem do przetrwania była lokalna rozlewnia napojów gazowanych. Kto nie pamięta kultowej oranżady? Tej czerwonej (bardzo słodkiej) lub żółtej (nieco mniej słodkiej, ale za to barwiącej język na stałe). Szczytem technologii były butelki zamykane na krachlę (ceramiczny korek z drutem) albo te ze słynnym „bąkiem".

Prawdziwym dramatem każdego lata był brak... butelek zwrotnych. Spółdzielczy sprzedawcy musieli wykazywać się asertywnością godną straży granicznej: „Oranżada jest, ale tylko na wymianę!". Kto nie przyniósł pustej, musiał pić na miejscu, pod sklepem, w pełnym słońcu, co tylko potęgowało pragnienie i... integrowało lokalną społeczność.

Jak chłodzono napoje i masło w GS-owskich sklepach i masarniach, gdy zima dawno minęła, a nowoczesnych chłodni jeszcze nie było? To temat na genialną opowieść o dawnej zaradności.

Warto przypomnieć młodszemu pokoleniu instytucję lodowni. Zimą wycinano z rzek i stawów wielkie bryły lodu, które potem przewożono do spółdzielczych magazynów, zasypywano trocinami lub słomą i... trzymano aż do lipca!

Taki naturalny „agregat" potrafił utrzymać chłód przez długie miesiące. GS-owski rzeźnik czy magazynier doglądający lodowni był w czerwcu najważniejszą osobą w gminie. Dzisiejsze klimatyzatory mogą mu tylko pozazdrościć autorytetu.

Letni dzień na wsi nie mógł obejść się bez rytualnej wizyty w sklepie GS. Choć żniwa i sianokosy goniły, chwila przerwy należała się każdemu. Standardowy zestaw ratunkowy to była świeża, jeszcze pachnąca, chrupiąca drożdżówka z GS-owskiej piekarni (wypiekana tradycyjnie na ceramicznym trzonie) oraz wspomniany zimny napój (lub podpiwek).

Połączenie gorącego ciasta z lodowatą oranżadą z bąbelkami przetestowało odporność żołądków kilku pokoleń Polaków. I co? I wszyscy przeżyli, a smak tamtego letniego popołudnia do dziś bije na głowę menu ekskluzywnych kawiarni.

Jeśli gmina miała szczęście, przy spółdzielczej kawiarni, cukierni lub pawilonie działał punkt sprzedaży lodów.

Nie było wtedy mowy o chemicznych sorbetach w krzykliwych opakowaniach. Królowały lody gałkowe – śmietankowe lub owocowe – robione na bazie prawdziwego mleka i śmietanki od lokalnych dostawców. Czasem sprzedawano je prosto z wielkich, metalowych termosów, a kolejka chętnych zakręcała wokół placu.

Letni klimat: Topniejący z prędkością światła deser, który spływał po palcach i łokciach zanim człowiek zdążył odejść od okienka, to obowiązkowy element wspomnień z tamtych lat. Choć uwalane były i bluzki, i buzie, nic nie smakowało lepiej w trzydziestostopniowym upale.

Gminne Spółdzielnie „Samopomoc Chłopska" od zawsze były blisko ludzi – nie tylko w czasie planowania zasiewów czy kontraktacji, ale też wtedy, gdy trzeba było po prostu... przetrwać upał i uratować letni humor. Choć dziś krachle zastąpiły puszki, a lodownie odeszły do lamusa, tradycja dobrego, lokalnego smaku i spółdzielczej zaradności wciąż ma się dobrze. *(red)*

KRÓTKA HISTORIA WIEJSKIEGO LENIUCHOWANIA

Dziś nazywamy to „agroturystyką", „slow life" albo „cyfrowym detoksem". Mieszczuchy płacą krocie za możliwość posiedzenia w ciszy, popatrzenia na krowę i zjedzenia pomidora, który naprawdę pachnie pomidorem.

Jednak moda na szukanie ratunku przed letnim upałem na polskiej wsi nie jest wymysłem współczesnych influencerów. Ta tradycja ma ponad sto lat! Zmieniały się tylko nazwy, stroje i wymagania gości. Zapraszamy na sentymentalną i podróż po historii wiejskiego wypoczynku – od przedwojennych elegantów po dzisiejszych poszukiwaczy „świętego spokoju".

Wszystko zaczęło się w II Rzeczypospolitej, kiedy to w latach 20. XX wieku wprowadzono w Polsce pierwsze urlopy dla pracowników umysłowych. Inteligencja i urzędnicy z miast nagle zyskali miesiąc wolnego i... ruszyli na wieś. Tak narodziła się instytucja letniska.

Sto lat temu miejska elita przywoziła ze sobą na wieś wielkomiejskie obyczaje. Absolutnym hitem mody letniskowej były tzw. pyjamy – luźne, eleganckie spodnie i bluzy, w których wypadało spacerować po wiejskich dróżkach... ale tylko do godziny 14:00! Potem trzeba było przebrać się w oficjalny strój.

Wyobraźmy sobie miny ówczesnych gospodarzy, którzy od świtu pracowali w pocie czoła, widząc spacerujących w południe mieszczuchów w jedwabnych piżamach, narzekających na to, że koguty pieją za głośno, a żaby w stawie za bardzo rechoczą. Niektóre wsie zmieniały nawet nazwy na bardziej „światowe" – podwarszawski Kaczy Dół przemianowano na Międzylesie, żeby brzmiał bardziej zachęcająco dla wybrednych letników!

Kilka dekad później wakacje na wsi zyskały miano kultowych. W latach 60. i 70. miliony Polaków odkryły urok spędzania urlopu na kwaterach prywatnych u rolników. Hasło „wczasy pod gruszą" weszło do języka polskiego na stałe.

Warunki były – delikatnie mówiąc – spartańskie. Słynne „spanie

Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe

na sianie" (albo na wersalce w pokoju gościnnym, z którego gospodarze na czas lipca eksmitowali samych siebie do komórki), łazienka w formie sławojki na podwórku i mycie w miednicy.

Dla ówczesnych wczasowiczów kluczowym punktem strategicznym był lokalny sklep GS „Samopomoc Chłopska". To tam miastowi polowali na świeży chleb, konserwę turystyczną i lemoniadę. To właśnie wtedy miejskie dzieci po raz pierwszy dowiadywały się, że mleko nie pochodzi z butelki, tylko od krowy, a jajka nie rosną na półkach sklepowych.

Przenosimy się do roku 2026. Dzisiejsza agroturystyka to potężny i profesjonalny biznes. Dawna miednica i sławojka odeszły do lamusa – teraz na wsi króluje luksus, ale... stylizowany na dawną prostotę.

Turysta z miasta szuka „autentyczności". Płaci potrójną stawkę za nocleg w odrestaurowanej stodole (koniecznie z Internetem światłowodowym, żeby mógł pracować zdalnie) i oczekuje, że rano dostanie chleb na zakwasie rzemieślniczym i wegański twarożek.

Szczytem nowoczesnego, wiejskiego relaksu stały się tzw. retreata, czyli odosobnienia. Mieszczuch z korporacji płaci równowartość dobrej pensji za to, żeby wyjechać na wieś i... nic nie jeść oraz do nikogo się nie odzywać.

Kiedyś, jak ktoś we wsi zamykał się w stodole, do nikogo nie mówił i odmawiał jedzenia, to natychmiast wzywano księdza albo doktora, bo było jasne, że chłopa dopadła ciężka melancholia. Dzisiaj to się nazywa „detoks postny w ciszy" i trzeba na niego rezerwować miejsca z półrocznym wyprzedzeniem.

Niezależnie od epoki – czy to w jedwabnej piżamie w 1930 roku, z konserwą turystyczną w 1975, czy z laptopem i kawą na mleku owsianym w 2026 – polska wieś była, jest i będzie najlepszym miejscem na letni reset.

Dla spółdzielców zajmujących się handlem i przetwórstwem, to doskonała wiadomość. Sezon się zaczyna, letnicy nadciągają, a ich apetyt na lokalne wędliny z GS-owskiej masarni, wiejski chleb z tradycyjnego pieca i świeże jagodzianki nigdy nie minie. Bo chociaż technologia

w ekspresowym tempie idzie do przodu, a fabryki jedzenia zasypują rynek coraz to nowymi wynalazkami, to jednak rarytasy z lokalnych GS-ów zawsze zwyciężą w wyścigu o jakość i smak. *(red)*

KZRS

BIULETYN

KRAJOWEGO ZWIĄZKU REWIZYJNEGO SPÓŁDZIELNI

"SAMOPOMOC CHŁOPSKA"

ISSN 1429-2076

Nr 6/415 19 czerwca 2026 r.

W NUMERZE:

- Zmiany w ustawie o rachunkowości I
- Obowiązek ewidencjonowania numeru KSeF w księgach rachunkowych II
- Czy paragony bez NIP firmy i skany dokumentów wystarczą do rozliczenia kosztów podatkowych? III
- Czy wymagany jest ręczny dekret na fakturach kosztowych? IV
- Oznaczenia w pliku JPK_VAT – wyjaśnienie MF V
- Korygowanie błędów w fakturach – wyjaśnienie MF V
- Podział czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów na krótko i długoterminowe VI
- Odroczony podatek dochodowy od straty podatkowej VIII
- Moment ujęcia w księgach rabatów związanych z zakupem towarów X
- Nowe obowiązki pracodawców w zakresie równości wynagrodzeń XIV
- Terminy obowiązujące w lipcu 2026 r. XV

ZMIANY W USTAWIE O RACHUNKOWOŚCI

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego określa zakaz świadczenia wymienionych w nim usług na rzecz jednostek zainteresowania publicznego (JZP), dla której firma audytorska przeprowadza ustawowe badanie sprawozdań finansowych (tzw. czarną listę). Z uwzględnieniem tego rozporządzenia w art. 136 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym została zamieszczona tzw. biała lista usług dozwolonych, przy czym zakres ograniczeń wynikających z tej białej listy był szerszy niż przewiduje to rozporządzenie. Ustawa o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2026 r. poz. 640) uchyliła art. 136 ustawy o biegłych rewidentach (...), co skutkuje tym, że firma audytorska na rzecz badanej JZP będzie mogła wykonywać wszystkie usługi, które nie są wskazane w rozporządzeniu jako zakazane (na tzw. czarnej liście). Konsekwencją tego jest zmiana art. 66 ust. 6 pkt 1 ustawy o rachunkowości zawierającego katalog przepisów, których naruszenie powoduje nieważność badania sprawozdania finansowego, polegającą na skreśleniu odesłania do art. 136 ustawy o biegłych rewidentach (...). Zmiana ta weszła w życie 28 maja 2026 r. i na mocy przepisu przejściowego do badań sprawozdań finansowych rozpoczętych i niezakończonych przed tym dniem stosuje się te nowe zasady.

Ponadto zmiany do ustawy o rachunkowości wprowadziła ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku z przekazywaniem informacji do europejskiego pojedynczego punktu dostępu (Dz. U. z 2026 r. poz. 644). Celem tej nowelizacji było wdrożenie do polskiego porządku prawnego regulacji unijnych związanych z utworzeniem ESAP (European Single Access Point), mającego znaczenie m.in. dla usług finansowych i rynków kapitałowych.

W jej następstwie z dniem 29 maja 2026 r. zmieniono m.in. art. 3 ust. 1h ustawy o rachunkowości, co skutkuje tym, że wszystkie jednostki wymienione w tym przepisie mają być traktowane jak jednostki duże również w odniesieniu do ustalenia obowiązkowych elementów sprawozdania finansowego. Z dniem 10 stycznia 2028 r. do ustawy o rachunkowości zostanie także dodany nowy rozdział 6d „Informacje przekazywane do europejskiego pojedynczego punktu dostępu" regulujący kwestie przekazywania rocznych sprawozdań finansowych i innych dokumentów do właściwego rejestru sądowego, który udostępni je w ESAP. Z tym że będzie on miał zastosowanie po raz pierwszy do dokumentów przekazywanych do ESAP za rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2026 r. Omawiana nowelizacja wprowadza również odpowiednie zmiany m.in. w ustawie o KRS i K.s.h. *(J.S.)*

OBOWIĄZEK EWIDENCJONOWANIA NUMERU KSEF W KSIĘGACH RACHUNKOWYCH

Jesteśmy spółdzielnią i w KSeF odbieramy faktury zakupowe dotyczące usług noclegowych, w przypadku których nie przysługuje prawo do odliczenia VAT. Czy w takiej sytuacji jesteśmy zobowiązani do ewidencjonowania numeru KSeF w księgach rachunkowych?

W ewidencji księgowej należy umieszczać - jako podstawowy identyfikator faktury zakupowej - numer nadany przez jej wystawcę, przy jednoczesnym wskazaniu numeru KSeF, bez względu na to, czy jednostce przysługuje prawo do odliczenia VAT, czy też nie.

1.1. Obowiązek wystawienia faktury w KSeF oraz nadanie jej unikalnego numeru identyfikującego w tym systemie

Przez fakturę ustrukturyzowaną (e-fakturę) rozumie się fakturę wystawioną przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) wraz z przydzielonym numerem identyfikującym tę fakturę w tym systemie (por. art. 2 pkt 32a ustawy o VAT). Faktura ustrukturyzowana jest wystawiana i otrzymywana przy użyciu KSeF za pomocą oprogramowania interfejsowego, w postaci elektronicznej i zgodnie ze wzorem dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703 ze zm.).

Po wysłaniu faktury do KSeF i przyjęciu do tego systemu, zostaje jej automatycznie nadany numer KSeF. Jest to unikalny numer, który identyfikuje fakturę w KSeF. Numer ten zwracany jest w UPO (Urzędowym Poświadczeniu Odbioru) i sam w sobie nie stanowi elementu pliku xml. Składa się z następujących elementów:

Należy zwrócić uwagę, że numer KSeF oraz kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę, o którym mowa w art. 106e ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT (wskazywany w polu P_2 struktury logicznej faktury) to dwa różne numery. Numer KSeF nie stanowi elementu faktury.

1.2. Oznaczenie faktury w ewidencji zakupu numerem KSeF

Każdy czynny podatnik VAT (niekorzystający ze zwolnienia z VAT), niezależnie od tego czy w danym okresie rozliczeniowym wykonał jakąkolwiek czynność podlegającą opodatkowaniu, czy też nie, ma obowiązek złożenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej pliku JPK_VAT z deklaracją. Powyższe wynika z art. 99 ust. 1-3 i ust. 11b oraz art. 109 ust. 3 i 3b ustawy o VAT. Na podstawie przepisów § 10 ust. 2 pkt 1 lit. g) oraz § 11 ust. 4a rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 1988 ze zm.), a także nowej wersji struktur logicznych JPK_VAT z deklaracją, które obowiązują od 1 lutego 2026 r., tj. JPK_V7M(3) oraz JPK_V7K(3), podatnicy są zobowiązani do wykazywania numeru KSeF faktury w części ewidencyjnej - zarówno od strony sprzedażowej, jak i zakupowej. Natomiast z objaśnień co do sposobu wypełniania i miejsca składania deklaracji oraz sposobu wykazywania danych w ewidencji przesyłanej zgodnie z art. 109 ust. 3b i 3c ustawy o VAT, zawartych w załączniku do ww. rozporządzenia, wynika że: *„(...) Podatnik wykazuje w ewidencji dane pozwalające na rozliczenie podatku naliczonego tylko w takim zakresie, w jakim przysługuje mu prawo do odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego lub zwrot podatku naliczonego, na zasadach określonych w przepisach art. 86-92 ustawy, z uwzględnieniem przepisów wykonawczych, w danym okresie rozliczeniowym (...)".*

Celem ewidencji zakupu jest zatem wykazanie kwot podatku naliczonego, które podatnik może odliczyć od podatku należnego. Nie ma obowiązku ewidencjonowania zakupów związanych z czynnościami zwolnionymi z VAT, opodatkowanych stawką 0% lub w odniesieniu do których nie skorzystano z prawa do odliczenia. W konsekwencji, podatnik nie musi wykazywać takich zakupów w strukturze ewidencji w zakresie podatku naliczonego dla JPK_V7M oraz JPK_V7K.

W sytuacji opisanej w pytaniu mamy do czynienia z fakturami dokumentującymi usługi noclegowe, w od-

niesieniu do których nie przysługuje prawo do odliczenia VAT, zatem podatnik nie ujmuje ich w ww. ewidencji i tym samym nie wskazuje ich numeru KSeF.

1.3. Numer KSeF w księgach rachunkowych

Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych prowadzący księgi rachunkowe zobowiązani są, na podstawie art. 9 ust. 1c i ust. 1e updop, prowadzić te księgi przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłać je właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego po zakończeniu roku podatkowego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, na zasadach dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 Ordynacji podatkowej. Ponadto, w myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 sierpnia 2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. poz. 1314 ze zm.), księgi należy uzupełnić m.in. o numer identyfikujący fakturę w KSeF, jeżeli jest to faktura wystawiona przy użyciu tego systemu - w przypadku faktury wystawionej przez podmiot prowadzący te księgi. Oznacza to, że księgi rachunkowe prowadzone przez podatników powinny zawierać numer identyfikujący fakturę nadany w KSeF, jeżeli faktura została wystawiona przy użyciu tego systemu.

Warto również pamiętać, że od 1 stycznia 2027 r. wystąpi obowiązek podawania numeru KSeF w tytule przelewu dla faktur ustrukturyzowanych. W myśl bowiem art. 108g ust. 1 ustawy o VAT - stosowanym do płatności dokonywanych od 1 stycznia 2027 r. - nabywca towaru lub usługi zarejestrowany jako podatnik VAT czynny, dokonujący płatności za faktury ustrukturyzowane oraz faktury wystawione w trybie OFFLINE (tj. offline 24 oraz offline - niedostępność), na rzecz innego podatnika zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny, za pośrednictwem polecenia przelewu, o którym mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2025 r. poz. 611 ze zm.), lub innego instrumentu płatniczego w rozumieniu art. 2 pkt 10 tej ustawy, umożliwiającego podanie tytułu transferu środków pieniężnych, będzie obowiązany do podania numeru identyfikującego te faktury w KSeF lub identyfikatora zbiorczego nadanego przez ten system. Obowiązek ten będzie dotyczył również podatnika innego niż nabywca towaru lub usługi, dokonującego płatności za faktury wystawione na rzecz tego nabywcy. Podawanie numeru identyfikującego faktury w KSeF lub identyfikatora zbiorczego nadanego przez KSeF będzie dotyczyło także zapłaty za faktury dokonywanej z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności.(J.S.)

CZY PARAGONY BEZ NIP FIRMY I SKANY DOKUMENTÓW WYSTARCZĄ DO ROZLICZENIA KOSZTÓW PODATKOWYCH?

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 stycznia 2026 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.531.2025.1.DKG)

„(...) Czy wnioskodawcy przysługuje prawo do zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków poniesionych przez spółkę w związku z rozliczeniem przez pracowników zakupów w ramach wykonywanych obowiązków służbowych, które wnioskodawca zamierza księgować w oparciu o raport wydatków złożony przez pracownika zgodnie z wewnętrzną polityką opisaną we wniosku z załączonymi (...) zdjęciami/skanami dokumentów lub dokumentami w formie elektronicznej (...), lub (...) zdjęciami/skanami innych dokumentów lub innymi dokumentami w formie elektronicznej (...), które nie będą zawierały danych pracownika (tj. paragon bez danych imiennych pracownika, jak także bez NIP spółki), lub (...) zdjęciami/skanami innych dokumentów lub innymi dokumentami w formie elektronicznej (...), które to dokumenty (...) wraz z raportem wydatków potwierdzać będą zakup towaru lub usługi dla celów spółki i spełniać wymagania z art. 15 ust. 1 ustawy CIT (z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1 ustawy CIT)?

(...) Obowiązkiem podatników, jako odnoszących ewentualną korzyść z faktu zaliczenia określonych wydatków w poczet kosztów uzyskania przychodów, jest wykazanie, na podstawie zgromadzonych dowodów, związku między poniesieniem kosztu a uzyskaniem przychodu (w tym zachowaniem albo zabezpieczeniem źródła przychodów), zgodnie z dyspozycją (...) art. 15 ust. 1 ww. ustawy. Należy zaznaczyć, że to organ podatkowy dokonuje analizy zakwalifikowanych przez podatnika do kosztów uzyskania przychodów wydatków, na podstawie zgromadzonego przez tychże podatników materiału dowodowego. Dowody powinny potwierdzać wystąpienie związku przyczynowo-skutkowego między kosztami a przychodami podatnika.

(...) Odnosząc się do Państwa wątpliwości stwierdzić należy, że przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie regulują wprost sposobu dokumentowania zdarzeń gospodarczych. Normą prawną, która ma zastosowanie w sprawie, jest art. 9 ust. 1 ustawy o CIT.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o CIT, podatnicy są obowiązani do prowadzenia ewidencji rachunkowej, zgodnie z odrębnymi przepisami, w sposób zapewniający określenie wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy, a także do uwzględniania w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych in-

formacji niezbędnych do obliczenia wysokości odpisów amortyzacyjnych zgodnie z przepisami art. 16a-16m.

Przepisy regulujące dokumentowanie zapisów w księgach przy pomocy dowodów księgowych zawiera ustawa (...) o rachunkowości (...). Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej „dowodami źródłowymi":

1. zewnętrzne obce - otrzymane od kontrahentów;
2. zewnętrzne własne - przekazywane w oryginale kontrahentom;
3. wewnętrzne - dotyczące operacji wewnątrz jednostki.

(...) Zgodnie natomiast z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, dowód księgowy powinien zawierać co najmniej:

1. określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego;
2. określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej;
3. opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe, określoną także w jednostkach naturalnych;
4. datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu;
5. podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów;
6. stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

(...) Podstawowymi dowodami zewnętrznymi obcymi są faktury VAT. Wobec czego przechodząc na grunt przepisów podatkowych wskazać trzeba na ustawę, która określa zasady wystawiania i przechowywania faktur VAT. W przepisach art. 112a ust. 1-4 ustawy (...) o podatku od towarów i usług (...) ustawodawca wskazał, w jaki sposób powinny być przechowywane faktury VAT. Zgodnie z art. 112a ust. 1 ww. ustawy, podatnicy przechowują:

1. wystawione przez siebie lub w swoim imieniu faktury, w tym faktury wystawione ponownie,
2. otrzymane faktury, w tym faktury wystawione ponownie

- w podziale na okresy rozliczeniowe, w sposób zapewniający łatwe ich odszukanie oraz autentyczność pochodzenia, integralność treści i czytelność tych faktur od momentu ich wystawienia lub otrzymania do czasu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego.

(...) Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że wydatek poniesiony może stanowić koszt uzyskania przychodów, na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o CIT, o ile zostanie prawidłowo udokumentowany przez spółkę.

Zatem skoro zwracane pracownikom wydatki będą spełniać przesłanki wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o CIT i nie będą stanowić wydatków nieuznawanych za koszty podatkowe oraz udokumentowane będą w sposób wymagany przepisami o rachunkowości poprzez złożony przez pracownika raport zgodnie z wewnętrzną polityką spółki, w ramach którego załączone będą:

- zdjęcia/skany dokumentów lub dokumentami w formie elektronicznej opisanymi we wniosku, wystawionymi na pracownika (tj. faktura imienna, nota księgowa zawierająca dane imienna pracownika), lub
- zdjęcia/skany innych dokumentów lub innymi dokumentami w formie elektronicznej opisanymi we wniosku, które nie będą zawierały danych pracownika (tj. paragon bez danych imiennych pracownika jak także bez NIP spółki), lub
- zdjęcia/skany innych dokumentów lub innymi dokumentami w formie elektronicznej opisanymi we wniosku, które stanowić będą potwierdzenie płatności dokonane przez pracownika (tj. potwierdzenie płatności z terminala płatniczego niezawierające danych spółki jak i danych pracownika lub potwierdzenie płatności/wyciąg bankowy, które zostaną wygenerowane z aplikacji banku właściwej dla rachunku osobistego pracownika i będą zawierały dane imienne pracownika) oraz oświadczenie pracownika - w przypadku gdyby doszło do zgubienia/zniszczenia dokumentu źródłowego przez pracownika, a pracownik zapłacił kartą osobistą lub z rachunku osobistego, lub
- inny dokument w formie elektronicznej opisany we wniosku, który stanowić będzie oświadczenie pracownika w przypadku gdyby doszło do zgubienia dokumentu źródłowego przez pracownika, a pracownik zapłacił za wydatek gotówką,

to zasadne jest uznanie, że mają Państwo prawo do zaliczenia ww. wydatków do kosztów uzyskania przychodów na podstawie opisanych (...) dowodów księgowych. (...)"

Podobnie uznał również Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 21 stycznia 2026 r., nr 0111-KDIB-1-3.4010.742.2025.2.AN. *(J.S.)*

CZY WYMAGANY JEST RĘCZNY DEKRET NA FAKTURACH KOSZTOWYCH?

Jesteśmy spółdzielnią i od stycznia 2025 r. prowadzimy księgi rachunkowe przy użyciu programu do obsługi elektronicznego dokumentów. Czy musimy zamieszczać ręczne dekrety na fakturach dotyczących kosztów?

Jeżeli jednostka prowadzi księgi rachunkowe przy użyciu programu komputerowego, to może nie nanosić na dowody księgowe (tu: faktury kosztowe) ręcznej dekretacji. Przy

czym w takim przypadku program komputerowy powinien umożliwiać uzyskanie w każdej chwili informacji o sposobie ewidencji dowodu oraz umożliwiać jednoznaczne powiązanie dowodu księgowego z zapisami w dzienniku.

Co do zasady, każdy dowód księgowy powinien zostać zadekretowany. Z art. 21 ust. 1a pkt 2 ustawy o rachunkowości wynika jednak, że można zaniechać zamieszczania na dowodzie księgowym sposobu zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach (dekretacja), jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych. Uproszczenia w zakresie dekretowania dowodów księgowych można stosować, o ile nie wpływają one w istotny sposób na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego jednostki. Powinny być one szczegółowo opisane w zasadach (polityce) rachunkowości jednostki. W przypadku więc prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programu komputerowego możliwe jest odstąpienie od ręcznej dekretacji każdego dowodu księgowego, jeśli z programu komputerowego można uzyskać w każdym momencie informacje o sposobie ewidencji dowodu na kontach syntetycznych i (lub) analitycznych z zachowaniem zasady podwójnego zapisu. Ponadto program powinien umożliwiać jednoznaczne powiązanie dowodu księgowego z zapisami w dzienniku, np. poprzez numer pozycji księgowej (por. art. 14 ust. 2 ustawy o rachunkowości). Jeśli w jednostce ewidencji podlegają dowody księgowe w formie papierowej, to wskazanym jest wydruk dekretu oraz powiązanie tego wydruku z dowodem źródłowym, np. poprzez zszycie. Jeśli jednostka stosuje dzienniki cząstkowe, grupujące dowody źródłowe dokumentujące takie same, jednorodne operacje gospodarcze (np. rejestr sprzedaży), to może zaniechać nanoszenia na dokumencie dekretu ręcznie oraz podpinania osobnego dekretu pod każdym dokumentem źródłowym, jeżeli do danego zbioru jednorodnych dokumentów zaksięgowanych w danym okresie wydrukuje listę dekretacyjną, która zawiera daty i numery objętych nią dokumentów, sposób zadekretowania każdego z nich oraz dane wskazujące na osobę, która dokumenty te wprowadziła. *(J.S.)*

OZNACZENIA W PLIKU JPK_VAT – WYJAŚNIENIE MF

W związku z wprowadzeniem obowiązkowego KSeF w części ewidencyjnej sprzedaży/zakupu JPK_V7M/JPK_V7K do rozliczeń VAT – począwszy od lutego 2026 r. – w polu „Dane z faktur lub oznaczenia dotyczące występowania faktur w KSeF" podatnik ma obowiązek podawania numeru KSeF wystawionych/otrzymanych faktur (NrKSeF) lub stosowania oznaczeń wskazujących na powód braku numeru KSeF (OFF, BFK, DI).

Należy przypomnieć, że oznaczenie OFF stosowane jest w przypadku ewidencjonowania faktury wystawionej w okresie trwania awarii KSeF, jak również w okresie trwania niedostępności tego systemu i braku możliwości wystawienia faktury ustrukturyzowanej z przyczyn leżących po stronie podatnika, oznaczenie BFK dotyczy faktury elektronicznej oraz faktury w postaci papierowej, która została wystawiona poza KSeF, natomiast DI dotyczy dowodu innego niż faktura, dla której istnieje obowiązek wystawienia za pośrednictwem KSeF.

Pewne wątpliwości podatników budzi oznaczanie w JPK_VAT zakupów od kontrahentów zagranicznych (importu usług, WNT). Chodzi o to, czy należy zastosować oznaczenie BFK czy DI.

Ministerstwo Finansów w odpowiedzi z dnia 30 kwietnia 2026 r. przekazanej do mediów na zapytanie dziennikarza (ID 689879), zamieszczonej na stronie eureka.mf.gov.pl, wyjaśniło, że fakturę zagraniczną oznacza się BFK, a gdy taka faktura nie została wystawiona, to transakcję rozlicza się na podstawie dokumentu wewnętrznego, oznaczając go DI i następnie WEW. Takie podejście, w ocenie MF, jest spójne z dotychczasowymi wyjaśnieniami odnośnie oznaczania w JPK_VAT dokumentów dla tych transakcji oznaczeniem WEW. *(ksef.podatki.gov.pl)*

KORYGOWANIE BŁĘDÓW W FAKTURACH - WYJAŚNIENIE MF

Do 31 stycznia 2026 r. nabywca towaru lub usługi, który otrzymał fakturę zawierającą pomyłki, z wyjątkiem pomyłek w zakresie danych określonych w art. 106e ust. 1 pkt 8–15 ustawy o VAT, mógł wystawić fakturę nazywaną notą korygującą.

Z dniem wprowadzenia obowiązkowego KSeF, tj. od 1 lutego 2026 r., przepisy regulujące możliwość i zasady korygowania niektórych danych notą korygującą zostały uchylone. Od tego dnia nabywcy nie mają już możliwości wystawiania not korygujących.

Powody rezygnacji z możliwości stosowania not korygujących zainteresowały dziennikarzy, którzy skierowali w tej sprawie zapytanie do Ministerstwa Finansów.

Ministerstwo Finansów w informacji z dnia 28 kwietnia 2026 r. przekazywanej do mediów na zapytania dziennikarzy zamieszczonej na stronie internetowej eureka.mf.gov.pl (ID 689874) wyjaśniło, że decyzja o rezygnacji z możliwości stosowania not korygujących w obecnym modelu KSeF była konsekwencją podstawowego celu wprowadzenia KSeF, jakim jest pełna elektronizacja procesu fakturowania, która ma przyczynić się do ograniczenia liczby błędów w dokumentach. Pozostawienie not korygujących wyłącznie dla faktur wystawianych poza KSeF prowadziłoby do niejednoznaczności i chaosu

prawnego – podatnicy mogliby mieć trudności z ustaleniem, do których dokumentów dopuszczalne jest wystawianie not korygujących poza systemem.

MF poinformowało, że na obecnym etapie prac legislacyjnych nie przewiduje się przywrócenia instytucji not korygujących ani wprowadzenia odrębnego, uproszczonego mechanizmu korygowania błędów w fakturach ustrukturyzowanych. Każdy stwierdzony błąd w fakturze ustrukturyzowanej, niezależnie od jego charakteru i wpływu na rozliczenia podatkowe, powinien być korygowany w trybie przewidzianym w art. 106j ustawy o VAT.

Z omawianej informacji wynika ponadto, że wystawienie faktury korygującej do zera w określonych sytuacjach jest rozwiązaniem dopuszczalnym przez MF. W celu zachowania systematyki wystawiania faktury i realizowania prawidłowych obowiązków wynikających z ustawy o VAT, w przypadku wystawienia błędnej faktury należy wystawić w KSeF fakturę korygującą. Jeśli plik xml został wysłany do KSeF, przyjęty w systemie i końcowo fakturze został nadany numer identyfikujący ją w KSeF, oznacza to, że faktura weszła do obrotu prawnego. Zerowanie jest stosowane w przypadku błędnego NIP nabywcy, gdy np. faktura trafiła do innego podmiotu. Schemat akceptowany przez organy polega na wystawieniu kolejno: faktury pierwotnej, następnie faktury korygującej do zera odnoszącej się do błędnych danych oraz na końcu nowej faktury pierwotnej wystawionej na prawidłowego nabywcę. MF podkreśliło, że zerowanie nie jest instytucją prawa podatkowego. Jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy nie da się osiągnąć prawidłowego rezultatu jedną korektą. Jednak nadużywanie zerowania przy drobnych błędach formalnych może zostać zakwestionowane. *(J.S.)*

PODZIAŁ CZYNNYCH ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH KOSZTÓW NA KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE

Spółdzielnia od 1 stycznia 2026 r. zamierza wyodrębnić w ramach konta 64-0 „Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów" konta analityczne, dotyczące krótkoterminowych i długoterminowych rozliczeń międzyokresowych, w związku z obowiązkiem znakowania kont księgowych. W styczniu 2026 r. Spółdzielnia otrzymała fakturę za prenumeratę, wystawioną w tym samym miesiącu, obejmującą okres od 16 lutego 2026 r. do 15 kwietnia 2027 r. Koszty prenumeraty rozlicza poprzez konto 64-0 co miesiąc, w kwotach wynikających z liczby dni w danym miesiącu. Jak zaksięgować w styczniu 2026 r. fakturę w podziale na krótkoterminowe i długoterminowe rozliczenia międzyokresowe? W jaki sposób będą przebiegały zapisy księgowe w kolejnych miesiącach? Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów Spółdzielnia księguje na koncie 64-0, z pominięciem kont zespołu 4.

1. Zasady dokonywania czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów

Jednostki dokonują czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu, tj. w równych kwotach przypadających na poszczególne okresy sprawozdawcze, np. miesięcznie lub stosownie do wielkości świadczeń, np. proporcjonalnie do rozmiarów produkcji, wielkości sprzedaży lub zleceń produkcyjnych (por. art. 39 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości). Czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów dokonuje się w odniesieniu do kosztów prostych (rodzajowych) działalności operacyjnej oraz kosztów finansowych. Wobec stosowania zasady ostrożności nie rozlicza się w czasie pozostałych kosztów operacyjnych.

Przepisy ustawy o rachunkowości nie określają metody ustalania miesięcznego odpisu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, tym samym pozostawiają swobodę w tym zakresie jednostce. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych ustala się najczęściej, dzieląc kwotę danego kosztu na liczbę miesięcy. Można również ustalać je dzieląc tę kwotę na liczbę dni. Jeżeli spółka, o której mowa w pytaniu, koszt prenumeraty rozlicza w czasie z podziałem na dni, to miesięczny odpis czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów wyznaczy dzieląc ten koszt na całkowitą ilość dni, których dotyczy prenumerata i mnożąc przez liczbę dni danego miesiąca. Sposób rozliczania czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów powinien zostać opisany w dokumentacji spółki wymaganej przez art. 10 ustawy o rachunkowości, opisującej przyjęte do stosowania zasady (politykę) rachunkowości.

Podziału czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów na krótkoterminowe i długoterminowe dokonuje się generalnie na dzień bilansowy. Rozliczenia międzyokresowe kosztów dzieli się na krótkoterminowe i długoterminowe w oparciu o przewidywany czas ich rozliczenia (zaliczenia w koszty), licząc od dnia bilansowego. Krótkoterminowe dotyczą okresu do 12 miesięcy od dnia bilansowego, a długoterminowe powyżej 12 miesięcy od tego dnia. Jeżeli przyjąć za dzień bilansowy 31 grudnia 2026 r., to do rozliczeń krótkoterminowych zalicza się tylko te spośród aktywowanych kosztów, które przypadną do rozliczenia w ciągu 2027 r. Z kolei do długoterminowych - tylko te, które przypadną do rozliczenia po 31 grudnia 2027 r., czyli w 2028 r. i dalszych latach. W przypadku pytającej spółki wszystkie koszty prenumeraty powinny zostać zakwalifikowane do rozliczeń krótkoterminowych, bowiem zostaną rozliczone do końca 2027 r.

2. Alternatywne rozwiązanie ewidencyjne, dotyczące rozliczania kosztów w czasie

Do ujęcia kosztów rozliczanych w czasie związanych z działalnością operacyjną służy konto 64-0 „Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów". Wartości zaewidencjonowane na tym koncie stopniowo rozlicza się w czasie poprzez ich odnoszenie w odpowiednie koszty działalności operacyjnej. Ewidencja i rozliczanie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów może przebiegać na dwa sposoby. Najczęściej koszty zakwalifikowane do czynnych rozliczeń międzyokresowych ujmuje się wstępnie, na podstawie dowodów źródłowych, na kontach kosztów rodzajowych, a następnie za pośrednictwem konta 49 „Rozliczenie kosztów" przenosi się na konto 64-0. Przy tym sposobie ewidencji, w przypadku sporządzania rachunku zysków i strat metodą porównawczą, zmiana stanu konta 64-0 jest uwzględniana w zmianie stanu produktów.

Istnieje również alternatywny sposób rozliczania kosztów, który może być stosowany w jednostkach prowadzących ewidencję kosztów tylko na kontach zespołu 4 lub na kontach zespołu 4 i 5. Polega on na tym, że koszty przewidziane do rozliczenia w czasie ujmuje się wprost z dokumentów źródłowych na koncie 64-0, tj. z pominięciem kont 40 i 49. Przy tym sposobie ewidencji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, w przypadku sporządzania rachunku zysków i strat metodą porównawczą, zmiana stanu konta 64-0 nie jest uwzględniana w zmianie stanu produktów. Z pytania wynika, że właśnie taki sposób ewidencji stosuje Spółdzielnia.

Warto dodać, iż decyzję w sprawie sposobu ewidencji i rozliczania czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów podejmuje kierownik jednostki i zapisuje w zasadach (polityce) rachunkowości.

3. Przypisanie znaczników do kont przeznaczonych do ewidencji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów

Z dniem 1 stycznia 2025 r. weszły w życie przepisy art. 9 ust. 1c updop. W świetle tego przepisu, podatnicy CIT prowadzący księgi rachunkowe są obowiązani prowadzić te księgi przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłać je właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego po zakończeniu roku podatkowego, w terminie do dnia upływu terminu złożenia zeznania, o którym mowa w art. 27 ust. 1 updop, albo deklaracji, o której mowa w art. 28r ust. 1 updop. Księgi rachunkowe muszą zostać przekazane właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, na zasadach dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych lub ich części, które zostały określone w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 Ordynacji podatkowej.

Księgi rachunkowe należy przesyłać do naczelnika urzędu skarbowego w formie ustrukturyzowanej, tj. w pliku JPK_KR_PD. Każdy podatnik CIT powinien uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe o dodatkowe dane wynikające z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 sierpnia 2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. poz. 1314 ze zm.). Zgodnie z rozporządzeniem, przekazywane w ramach pliku JPK_KR_PD księgi rachunkowe powinny dodatkowo zawierać m.in. znaczniki identyfikujące konta ksiąg. W przypadku czynnych rozliczeń międzyokresowych odpowiedni znacznik przewidziano zarówno dla krótkoterminowych, jak i długoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów. W przypadku wyodrębnienia w ramach konta 64-0 kont analitycznych, dotyczących długoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów, przypisuje się do nich znaczniki.

PRZYKŁAD

I. Założenia:

1. *Zgodnie z polityką rachunkowości spółdzielni , ewidencję kosztów prowadzi się na kontach zespołu 4, bilans sporządza się według załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości, a koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych (miesięcy) ujmuje się wprost z dokumentów źródłowych na koncie 64-0 „Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów". W zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik do polityki rachunkowości, spółdzielnia wyodrębniła w ramach konta 64-0 dwa konta analityczne, tj. konto 64-0/1/1 „Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów" oraz konto 64-0/1/2 „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów". Dla potrzeb JPK_KR_PD konta te spółdzielnia oznaczyła odpowiednio znacznikiem BAAV2_W oraz znacznikiem BABIV.*
2. *W styczniu 2026 r. spółdzielnia opłaciła prenumeratę drukowanego czasopisma na okres od 16 lutego 2026 r. do 15 kwietnia 2027 r. Również w styczniu otrzymała z tego tytułu fakturę, w wysokości: 5.400 zł (w tym VAT 8%: 400 zł). Koszty prenumeraty spółdzielnia zakwalifikowała do krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych i ujęła na koncie 64-0/1/2.*
3. *Koszty prenumeraty spółdzielnia odpisuje w ciężar konta 40-1 „Zużycie materiałów i energii" począwszy od lutego 2026 r. w okresach miesięcznych z podziałem na dni. Harmonogram odpisów w danym miesiącu ustalono dzieląc kwotę: 5.000 zł na liczbę dni, których dotyczy prenumerata (424 dni) i mnożąc przez ilość dni w danym miesiącu. Koszty prenumeraty rozliczane są w czasie.*

II. Harmonogram odpisywania czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów:

Miesiąc	Ilość dni	Kwota (w zł)
Luty 2026 r.	13	153,30
Marzec 2026 r.	31	365,57
Kwiecień 2026 r.	30	353,77
Maj 2026 r.	31	365,57
Czerwiec 2026 r.	30	353,77
Lipiec 2026 r.	31	365,57
Sierpień 2026 r.	31	365,57
Wrzesień 2026 r.	30	353,77
Październik 2026 r.	31	365,57
Listopad 2026 r.	30	353,77
Grudzień 2026 r.	31	365,57
Styczeń 2027 r.	31	365,57
Luty 2027 r.	28	330,19
Marzec 2027 r.	31	365,57
Kwiecień 2027 r.	15	176,87*

** 5.000 zł : 424 × 15 dni = 176,89 zł, jednak do rozliczenia pełnej kwoty pozostało 176,87 zł.*

III. Dekretacja:

Opis operacji	Kwota	Konto	
		Wn	Ma
A. Zapisy w księgach stycznia 2026 r.			
1. WB - opłacona prenumerata	5.400 zł	21	13-0
2. FZ - faktura dokumentująca zakup prenumeraty:			
a) wartość brutto	5.400 zł	30	21
b) VAT naliczony podlegający odliczeniu	400 zł	22-1	30
c) wartość netto	5.000 zł	64-0/1/2	30
B. Zapisy w księgach lutego 2026 r.			
1. PK - zarachowanie wydatków według harmonogramu	153,30 zł	40-1	64-0/1/2
C. Zapisy w księgach od marca do grudnia 2026 r. (dla uproszczenia jednym zapisem)			
1. PK - zarachowanie wydatków według harmonogramu	3.608,50 zł	40-1	64-0/1/2

A. Zapisy w księgach stycznia 2026 r.

Konto 21 „Rozrachunki z dostawcami"

(1)	5.400,00	5.400,00	(2a)

Konto 13-0 „Rachunek bieżący"

(S.p.)	X	5.400,00	(1)

Konto 30 „Rozliczenie zakupu"

(2a)	5.400,00	400,00	(2b)
		5.000,00	(2c)

Konto 22-1 „VAT naliczony i jego rozliczenie"

(2b)	400,00		

Konto 64-0/1/2 „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów"

(2c)	5.000,00		

B. Zapisy w księgach lutego 2026 r.

Konto 40-1 „Zużycie materiałów i energii"

(1)	153,30		

Konto 64-0/1/2 „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów"

(S.p.)	5.000,00	153,30	(1)
(S.k.)	4.846,70		

C. Zapisy w księgach od marca do grudnia 2026 r.

Konto 40-1 „Zużycie materiałów i energii"

(1)	3.608,50		

Konto 64-0/1/2 „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów"

(S.p.)	4.846,70	3.608,50	(1)
(S.k.)	1.238,20		

IV. Prezentacja czynnych rozliczeń międzyokresowych w bilansie:

W bilansie sporządzanym na 1 grudnia 2026 r. według załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości *spółdzielnia* wykaże saldo konta 64-0/1/2 w wysokości: 1.238,20 zł, w aktywach w pozycji B.IV. „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe". *(J.S.)*

ODROCZONY PODATEK DOCHODOWY OD STRATY PODATKOWEJ

Spółdzielnia, będąca podatnikiem CIT, jest zobowiązana do ustalania odroczonego podatku dochodowego. Za lata 2024-2025 Spółdzielnia odnotowała stratę podatkową i bilansową. Obliczając wysokość podatku odroczonego za 2024 r Spółdzielnia ustaliła aktywa od poniesionej straty podatkowej. Od 2026 r. zostaną zatwierdzone nowe ceny na poziomie zapewniającym rentowność z działalności podstawowej, można więc założyć, że w latach kolejnych Spółdzielnia odliczy straty podatkowe za lata 2024-2025. W związku z tym, również za 2025 r. Spółdzielnia ustaliła aktywa od poniesionej straty podatkowej. Jak w księgach 2025 r. i w latach kolejnych ująć operacje dotyczące odroczonego podatku dochodowego, gdy Spółdzielnia dokona odliczenia straty podatkowej?

Decyzja o ustaleniu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej w 2025 r., mimo poniesienia straty również w roku poprzednim, jest prawidłowa, pod warunkiem jednak, że prognozy

1. Istota i zasady tworzenia podatku odroczonego z tytułu poniesionej straty

Zasady ustalania odroczonego podatku dochodowego wynikają bezpośrednio z art. 37 ustawy o rachun-

kowości. Ich praktyczne rozwinięcie oraz szczegółowa interpretacja zawarte są w Krajowym Standardzie Rachunkowości nr 2 „Podatek dochodowy" (KSR nr 2).

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej do odliczenia od podatku w przyszłości. Wynikają one z ujemnych różnic przejściowych, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy opodatkowania oraz strat podatkowych możliwych do odliczenia, ustalonych przy uwzględnieniu zasady ostrożności (por. art. 37 ust. 4 ustawy o rachunkowości).

Według wytycznych pkt 5.1.1 KSR nr 2, poniesione straty podatkowe, możliwe do odliczenia od dochodu w przyszłości, stanowią podstawę do ujęcia aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. W przypadku gdy osiągnięcie wystarczającego dochodu nie jest prawdopodobne, konieczne jest dokonanie odpisu aktualizującego wartość tych aktywów. Szczegółowe kryteria oceny prawdopodobieństwa zawarto w pkt 8.3.1-8.3.11 ww. standardu.

Przesłankami uprawdopodabniającymi osiągnięcie dochodu (lub podstawy opodatkowania) są m.in.:

- osiąganie przez podatnika w ostatnich 3 latach odpowiednio wysokiego dochodu oraz zysku netto (przy założeniu braku istotnych spadków w przyszłości); w analizie tej pomija się straty wynikające ze zdarzeń incydentalnych o nikłym prawdopodobieństwie powtórzenia,
- kontrakty, których realizacja spowoduje uzyskanie dochodu w kwocie pozwalającej na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i strat podatkowych; należy tu brać pod uwagę aktualne na dzień bilansowy ceny sprzedaży i strukturę kosztów,
- dane wynikające z budżetu (planu finansowego); waga tego argumentu zależy m.in. od historycznej sprawdzalności budżetów sporządzanych przez jednostkę w latach ubiegłych,
- możliwości podjęcia działań służących powstaniu lub zwiększeniu dochodu w okresie przed wygaśnięciem możliwości rozliczenia straty (np. przesunięcie dochodów w czasie).

Z kolei okoliczności sugerujące brak prawdopodobieństwa osiągnięcia dochodu to np.:

- wystąpienie straty podatkowej lub bilansowej w którymkolwiek z ostatnich 3 lat,
- utrata prawa do odliczenia strat podatkowych w ciągu ostatnich 5 lat (z powodu braku dochodu),
- spodziewane straty podatkowe lub bilansowe w kolejnych latach, nawet w przypadku wysokiego dochodu osiąganego w latach ubiegłych.

W opisanym w pytaniu przypadku, mimo poniesienia strat w latach 2024-2025, Spółdzielnia posiada przekonujące dowody na wygenerowanie dochodu podatkowego począwszy od 2026 r.

2. Ogólne zasady rozliczania straty podatkowej

Przepisy art. 7 ust. 5 updop przewidują, że strata może być odliczona od dochodu z tego samego źródła:

- w okresie 5 kolejnych lat, przy czym w każdym z lat nie można pomniejszyć dochodu o więcej niż 50% jej kwoty albo
- jednorazowo w jednym z najbliższych kolejno po sobie następujących 5 lat podatkowych o kwotę nieprzekraczającą wartości 5.000.000 zł, a jeżeli rozliczenie jednorazowe było niemożliwe, to nieodliczona w ten sposób kwota podlega rozliczeniu w pozostałych latach tego pięcioletniego okresu, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości całkowitej straty podlegającej odliczeniu.

3. Utworzenie aktywów od straty podatkowej na przykładach liczbowych

PRZYKŁAD

I. Założenia:

1. *Spółdzielnia zobowiązana do ustalania podatku odroczonego odnotowała za 2024 r. stratę podatkową w wysokości: 800.000 zł oraz stratę bilansową w wysokości: 850.000 zł. Ustalając wysokość podatku odroczonego za 2024 r., jednostka ujęła aktywa z tytułu poniesionej straty podatkowej.*
2. *W 2025 r. Spółdzielnia ponownie poniosła stratę podatkową w kwocie: 1.000.000 zł oraz bilansową w kwocie: 1.100.000 zł. Opierając się na przesłankach ekonomicznych (wprowadzenie od 2026 r. nowych taryf gwarantujących pokrycie kosztów działalności podstawowej), uznano, że odliczenie strat z 2024 r. i 2025 r. w okresach przyszłych jest prawdopodobne. W związku z tym w 2025 r. Spółdzielnia ujęła kolejne aktywa z tytułu straty podatkowej.*
3. *Na potrzeby przykładu założono, że w 2026 r. Spółdzielnia wypracuje dochód podatkowy oraz bilansowy w wysokości: 500.000 zł.*

II. Dekretacja:

Opis operacji	Kwota	Konto	
		Wn	Ma
A. Zapisy w księgach 2024 r.			
1. PK - aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty za 2024 r.: 800.000 zł × 19% =	152.000 zł	65-0	87
2. PK - przeksięgowanie podatku na wynik finansowy	152.000 zł	87	86

B. Zapisy w księgach 2025 r.			
1. PK - aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty za 2025 r.: 1.000.000 zł × 19% =	190.000 zł	65-0	87
2. PK - przeksięgowanie podatku na wynik finansowy	190.000 zł	87	86
C. Zapisy w księgach 2026 r.			
1. PK - odliczenie straty za 2024 r. do wysokości uzyskanego dochodu (zmniejszenie aktywów): 500.000 zł × 19% =	95.000 zł	87	65-0
2. PK - przeksięgowanie podatku na wynik finansowy	95.000 zł	86	87

III. Księgowania:

A. Zapisy w księgach 2024 r.

Konto 65-0 „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego"

(1)	152.000		
(S.k.)	152.000		

Konto 87 „Podatek dochodowy od osób prawnych"

(2)	152.000	152.000	(1)

Konto 86 „Wynik finansowy"

(Strata)	850.000	152.000	(2)
(Strata netto)	698.000		

B. Zapisy w księgach 2025 r.

Konto 65-0 „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego"

(S.p.)	152.000		
(1)	190.000		
(S.k.)	342.000		

Konto 87 „Podatek dochodowy od osób prawnych"

(2)	190.000	190.000	(1)

Konto 86 „Wynik finansowy"

(Strata)	1.100.000	190.000	(2)
(Strata netto)	910.000		

C. Zapisy w księgach 2026 r.

Konto 65-0 „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego"

(S.p.)	342.000	95.000	(1)
(S.k.)	247.000		

Konto 87 „Podatek dochodowy od osób prawnych"

(1)	95.000	95.000	(2)

Konto 86 „Wynik finansowy"

(2)	95.000	500.000	(Zysk brutto)
		405.000	(Zysk netto)

IV. Podsumowanie salda konta 65-0:

Rok	Strata podatkowa (w zł)	Dochód podatkowy (w zł)	Zmiana w aktywach (w zł)	Saldo konta 65-0 w bilansie (w zł)	Efekt w rachunku zysków i strat
2024	800.000		+ 152.000	152.000	Zmniejszenie straty
2025	1.000.000		+ 190.000	342.000	Zmniejszenie straty
2026		500.000	- 95.000	247.000	Zmniejszenie zysku/Obciążenie wyniku

MOMENT UJĘCIA W KSIĘGACH RABATÓW ZWIĄZANYCH Z ZAKUPEM TOWARÓW

Przepisy ustawy o rachunkowości nie określają zasad rozliczania rabatów, zarówno tych otrzymanych, jak i udzielonych, w tym momentu ich ujęcia w księgach rachunkowych. Zatem księgując rabat dotyczący zakupu towarów należy uwzględnić ogólne zasady rachunkowości - m.in. zasadę memoriału i przypisać go do tego roku obrotowego, w którym zaliczono do kosztów wartość towarów objętych tym rabatem. Reguła ta dotyczy jednak wszelkich rabatów otrzymanych do dnia sporządzenia lub zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok. Jeżeli sprawozdanie finansowe jednostki za dany rok zostało już zatwierdzone, to otrzymany w bieżącym roku obrotowym rabat, dotyczący zakupów towarów dokonanych w poprzednim roku obrotowym, należy wprowadzić do ksiąg rachunkowych bieżącego roku obrotowego. Zagadnienie rabatów zostało szerzej omówione w stanowisku Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie rozrachunków z kontrahentami. W niniejszym artykule przedstawiamy na przykładach liczbowych zasady ujmowania w księgach rabatów związanych z zakupem towarów w zależności od momentu ich otrzymania. Ponadto prezentujemy podział rabatów wynikający z ww. stanowiska oraz sposób ich udokumentowania.

1. Podział rabatów według stanowiska w sprawie rozrachunków z kontrahentami

Stanowisko w sprawie rozrachunków z kontrahentami obejmuje zasady ujmowania, wyceny, prezentacji oraz inwentaryzacji rozrachunków z kontrahentami w jednostkach, które sporządzają sprawozdania finansowe na podstawie załącznika nr 1, 4, 5 lub 6 ustawy o rachunkowości. Stanowisko to odnosi się również do zagadnienia rabatów. Z pkt 3m) tego stanowiska wynika, że rabat to procentowe lub kwotowe obniżenie ceny za dostarczane dobra lub świadczoną usługę, przyznawane:

- za spełnienie przez kontrahenta określonych warunków w momencie sprzedaży lub po jej dokonaniu (np. zakup określonej ilości dóbr lub usług, zwiększenie wolumenu zakupów, zwiększenie asortymentu zakupów, dokonanie zakupów w określonym czasie, lojalność wobec dostawcy, poniesienie kosztów przygotowania wyrobów do dalszej sprzedaży, poniesienie kosztów napraw gwarancyjnych w imieniu gwaranta),

- jako rekompensata za niższą jakość sprzedanych dóbr i usług, uznane reklamacje.

Według stanowiska najczęściej stosowanymi w obrocie gospodarczym formami rabatu są:

- opust - obniżenie ceny sprzedaży stosowane wobec odbiorców,
- skonto - procentowe obniżenie ceny sprzedaży udzielane za natychmiastową płatność lub jej dokonanie przed ustalonym terminem,
- bonifikata - obniżenie ceny sprzedaży przyznawane zazwyczaj z powodu gorszej jakości przekazanych dóbr lub wykonanych usług, ubytków naturalnych, warunków dostawy; bonifikata może być przyznana na życzenie kupującego (odbiorcy) - przez złożoną reklamację lub z inicjatywy sprzedawcy (dostawcy).

Z pkt 6.2 stanowiska w sprawie rozrachunków z kontrahentami wynika, że jeśli chodzi o moment ujęcia w księgach rachunkowych i wpływ rabatów na wartość rozrachunków z kontrahentami, to dzielą się one na rabaty transakcyjne, potransakcyjne i prerabaty.

Rabaty transakcyjne:

- udzielane są odbiorcy w momencie sprzedaży dóbr lub usług,
- korygują „na bieżąco" cenę sprzedaży/zakupu i są uwzględniane w dokumencie pierwotnym (fakturze, paragonie, rachunku) wystawianym w związku z transakcją,
- zarówno sprzedawca, jak i nabywca wprowadzają do ksiąg rachunkowych należności i zobowiązania z tytułu sprzedaży dobra lub usługi już pomniejszone o przyznany rabat.

Rabaty potransakcyjne:

- udzielane są odbiorcy po spełnieniu przez niego określonych warunków (np. zakup w danym okresie ustalonej minimalnej liczby dóbr lub usług) lub zaistnieniu określonych okoliczności (np. uszkodzenie dóbr w transporcie, uznanie złożonej przez odbiorcę reklamacji),
- ich przyznanie sprzedawca dokumentuje dowodem korygującym i zmniejsza początkową wartość należności lub zobowiązania w swoich księgach rachunkowych,
- jeśli pierwotna należność/zobowiązanie zostały już spłacone, to ich przyznanie może powodować powstanie:
  - u sprzedawcy - zobowiązania wobec nabywcy,
  - u nabywcy - należności od dostawcy.

Prerabaty (tzw. premie z góry):

- udzielane są odbiorcy przed spełnieniem przez niego określonych warunków, które uzasadniają ich przyznanie; sprzedawca udziela wstępnego rabatu już przy pierwszych zakupach dokonanych w danym okresie rozliczeniowym (np. miesiącu, kwartale, półroczu), zanim jeszcze ilość lub wartość nabytych przez odbiorcę dóbr lub usług osiągnie uzgodnioną w umowie minimalną wielkość dla danego okresu rozliczeniowego,
- mowa zakupu-sprzedaży określa również terminy, w których następuje rozliczenie rabatu, tj. porównanie ilości lub wartości faktycznie dokonanych przez odbiorcę zakupów z ich minimalną wielkością warunkującą przyznanie rabatu,
- w przypadku gdy kontrahentowi nie udało się osiągnąć minimalnej wielkości zakupów, kwota otrzymanego rabatu (lub jej część) podlega zwrotowi sprzedawcy.

Zwracamy uwagę, że dla celów VAT, obniżka ceny, upust - rabat udzielony w momencie sprzedaży (rabat transakcyjny), nie ma znaczenia przy ustalaniu podstawy opodatkowania, ponieważ kwota zapłaty należna od nabywcy już go uwzględnia - dane dotyczące rabatu znajdą swoje odzwierciedlenie w wystawionej fakturze stwierdzającej dokonanie sprzedaży (por. art. 106e ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT). Natomiast jeżeli obniżenie ceny/udzielenie rabatu ma miejsce po dokonaniu sprzedaży i wystawieniu faktury, w której dokonano pierwotnego określenia obrotu (rabat potransakcyjny), wówczas czynność ta wymaga wystawienia faktury korygującej zmniejszającej wartość towarów i usług, zgodnie z art. 106j ust. 1 ustawy o VAT. Na mocy tego przepisu faktury korygujące wystawia się bowiem w przypadku, gdy po wystawieniu faktury:

- podstawa opodatkowania lub kwota podatku wskazana w fakturze uległa zmianie,
- dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań,
- dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty, dokonanej przed dostawą towaru/wykonaniem usługi,
- stwierdzono pomyłkę w jakiejkolwiek pozycji faktury.

2. Okres sprawozdawczy, w którym należy ująć w księgach otrzymany rabat

Ustawa o rachunkowości definiuje okres sprawozdawczy jako okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe w trybie przewidzianym ustawą o rachunkowości oraz inne sprawozdania sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych (por. art. 3 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy). Okresem sprawozdawczym może być miesiąc, kwartał, półrocze, rok. Najdłuższym okresem sprawozdawczym jest rok. Podział roku obrotowego na okresy sprawozdawcze ustala kierownik jednostki i określa w zasadach (polityce) rachunkowości, przy czym okres ten nie może być krótszy niż miesiąc.

Z kolei dniem bilansowym jest dzień, na który jednostka sporządza sprawozdanie finansowe (por. art. 3

ust. 1 pkt 10 ww. ustawy). W przypadku rocznego sprawozdania finansowego dniem bilansowym jest dzień kończący rok obrotowy. W ciągu 3 miesięcy od tego dnia kierownik jednostki powinien zapewnić sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego, a nie później niż 6 miesięcy od tego dnia sprawozdanie to powinno zostać zatwierdzone przez organ zatwierdzający (por. art. 52 ust. 1 i art. 53 ust. 1 ww. ustawy). Jednostki, których rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym, miały zatem obowiązek sporządzić sprawozdanie finansowe za 2024 r. nie później niż 31 marca 2025 r. oraz zatwierdzić je do 30 czerwca 2025 r.

Rabat otrzymany
przed sporządzeniem sprawozdania

Ewidencjonując w księgach rachunkowych otrzymany rabat potransakcyjny z tytułu zakupu towarów należy kierować się ogólnymi zasadami rachunkowości, w tym przede wszystkim zasadą memoriału oraz zasadą współmierności przychodów i kosztów (por. art. 6 ustawy o rachunkowości), a także faktem, iż cenę zakupu składnika aktywów obniża się o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia, o czym mowa w art. 28 ust. 2 ww. ustawy. Co do zasady zatem, dla celów bilansowych korekta kosztów z tytułu otrzymanego rabatu dotyczącego sprzedanych towarów powinna być dokonana w okresie, w którym zaliczono do kosztów wartość towarów objętych tym rabatem. Dotyczy to wszelkich korekt, jakie nastąpiły do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego. Jeśli więc jednostka otrzymała w 2025 r. rabat odnoszący się do zakupów towarów dokonanych w 2024 r. przed sporządzeniem sprawozdania za 2024 r., to rabat ten powinien zostać ujęty jako korekta kosztów bilansowych 2024 r.

Rabat otrzymany po sporządzeniu
sprawozdania, przed jego zatwierdzeniem

Jeżeli w 2025 r. jednostka otrzymała rabat potransakcyjny (dotyczący towarów sprzedanych w 2024 r.) już po sporządzeniu sprawozdania za 2024 r., ale jeszcze przed jego zatwierdzeniem, a kwota rabatu ma istotny wpływ na to sprawozdanie, to jednostka powinna odpowiednio zmienić to sprawozdanie, dokonując jednocześnie zapisów w księgach 2024 r. Jeżeli bowiem korekta kosztów nastąpi już po sporządzeniu sprawozdania finansowego, ale jeszcze przed jego zatwierdzeniem, uwzględnić należy art. 54 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Z przepisu tego wynika, że w sytuacji gdy po sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego, a przed jego zatwierdzeniem, jednostka otrzymała informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie finansowe, lub powodujących, że założenie kontynuowania działalności przez jednostkę nie jest uzasadnione, powinna ona odpowiednio zmienić to sprawozdanie, dokonując jednocześnie odpowiednich zapisów w księgach rachunkowych roku obrotowego, którego sprawozdanie finansowe dotyczy, oraz powiadomić biegłego rewidenta, który sprawozdanie to bada lub zbadał. Jeżeli zdarzenia, które nastąpiły po dniu bilansowym, nie powodują zmiany stanu istniejącego na dzień bilansowy, to odpowiednie wyjaśnienia zamieszcza się w informacji dodatkowej. W przypadku natomiast, gdy jednostka uzna kwotę rabatu za nieistotną, rabat ten może ująć w księgach roku obrotowego, w którym go otrzymała, tj. w księgach 2025 r.

Rabat otrzymany po zatwierdzeniu sprawozdania

W przypadku gdy sprawozdanie finansowe jednostki za 2024 r. zostało już zatwierdzone, to otrzymany w 2025 r. rabat potransakcyjny dotyczący zakupów towarów dokonanych w 2024 r. jednostka powinna wprowadzić do ksiąg rachunkowych 2025 r., z uwzględnieniem art. 54 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Przepis ten stanowi, iż w sytuacji gdy jednostka otrzymała informacje o zdarzeniach mających wpływ na sporządzone sprawozdanie finansowe już po jego zatwierdzeniu, skutki tych zdarzeń powinna ująć w księgach rachunkowych roku obrotowego, w którym informacje te otrzymała. Przy czym sposób ujęcia rabatu w księgach zależeć będzie od jego istotności. Kwoty istotne dotyczące lat ubiegłych odnosi się na konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego", jako zysk (stratę) z lat ubiegłych. W tym przypadku ma bowiem zastosowanie art. 54 ust. 3 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że jeżeli w danym roku obrotowym lub przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za ten rok obrotowy jednostka stwierdziła popełnienie w poprzednich latach obrotowych błędu, w następstwie którego nie można uznać sprawozdania finansowego za rok lub lata poprzednie za spełniające wymagania określone w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, to kwotę korekty spowodowanej usunięciem tego błędu odnosi się na kapitał (fundusz) własny i wykazuje jako „zysk (strata) z lat ubiegłych". Analogiczne zasady z punktu widzenia momentu ujęcia rabatów w księgach rachunkowych i tym samym ich wpływu na wartość rozrachunków z kontrahentami zawiera pkt 6.2 stanowiska w sprawie rozrachunków z kontrahentami. Z kolei korekty będące rabatami o nieistotnej wartości podlegają księgowaniu na zasadach ogólnych - ich skutki wpływają odpowiednio na zysk lub stratę netto roku, w którym je otrzymano.

3. Rabat transakcyjny udzielany odbiorcy w momencie sprzedaży towarów

Rabaty transakcyjne udzielane są nabywcy w momencie sprzedaży towarów, korygują „na bieżąco" cenę zakupu (sprzedaży) i są uwzględniane w dokumencie pierwotnym (fakturze, paragonie, rachunku) wysta-

wianym w związku z transakcją. Zarówno nabywca, jak i sprzedawca wprowadzają do ksiąg rachunkowych zobowiązania i należności z tytułu sprzedaży towarów już pomniejszone o przyznany rabat. W przypadku rabatów transakcyjnych nie wystawia się zatem faktur korygujących.

4. Rabat potransakcyjny otrzymany przed sporządzeniem sprawozdania w ujęciu bilansowym i podatkowym

Spółdzielnia w 2025 r., przed sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2024 r., otrzymała fakturę korygującą z tytułu rabatu dotyczącego towarów sprzedanych w 2024 r., których wartość odniosła w ciężar konta 73-1 „Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia)". W którym roku należało ująć korektę kosztu sprzedanych towarów i jakich księgowań dokonać?

W sytuacji gdy ***Spółdzielnia*** *w 2025 r., przed sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2024 r., otrzymała fakturę korygującą z tytułu rabatu dotyczącego towarów sprzedanych w 2024 r., których wartość odniesiono w ciężar konta 73-1 „Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia)", korekty kosztu sprzedanych towarów powinna, dla celów bilansowych, dokonać w księgach rachunkowych 2024 r., ujmując ją po stronie Ma konta 73-1*.

Bilansowe ujęcie rabatu

Wartość netto rabatu, wynikającą z otrzymanej faktury korygującej, należy ująć w księgach rachunkowych, zapisem po stronie Wn konta 30 „Rozliczenie zakupu" lub 21 „Rozrachunki z dostawcami", w korespondencji ze stroną Ma konta 73-1 „Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia)". W przypadku korekty kosztów, tj. zapisu po stronie Ma na koncie 73-1, wymagany jest zapis techniczny w celu zachowania czystości obrotów na koncie kosztów sprzedanych towarów, którego dokonuje się poprzez ujęcie kwoty rabatu, zapisem ujemnym po obu stronach konta 73-1. Dodajmy, że w myśl stanowiska w sprawie rozrachunków z kontrahentami, w przypadku gdy ujęcie w księgach rozliczenia rabatu następuje przed sporządzeniem sprawozdania finansowego, jednostka koryguje również wartość zobowiązania w księgach tego roku obrotowego, w którym przeprowadziła transakcje zakupu objęte rabatem.

Podatkowe ujęcie rabatu potransakcyjnego

Przy rozliczeniu rabatu z tytułu dokonanych w danym roku obrotowym transakcji zakupu towarów po dniu bilansowym istotna jest kwestia podatku dochodowego. Korekty kosztów podatkowych z tytułu otrzymanego rabatu dokonuje się bowiem na bieżąco, w okresie rozliczeniowym, w którym jednostka otrzymała fakturę korygującą. Dla celów podatku dochodowego, jeżeli korekta kosztu uzyskania przychodów (w tym odpisu amortyzacyjnego) nie jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką, korekty dokonuje się poprzez zmniejszenie lub zwiększenie kosztów uzyskania przychodów poniesionych w okresie rozliczeniowym, w którym została otrzymana faktura korygująca (lub, w przypadku braku faktury, inny dokument potwierdzający przyczyny korekty). Jeżeli w ww. okresie rozliczeniowym, podatnik nie poniósł kosztów uzyskania przychodów lub ich kwota jest niższa niż kwota zmniejszenia, podatnik jest obowiązany zwiększyć przychody o kwotę, o którą nie zostały zmniejszone koszty uzyskania przychodów (por. art. 15 ust. 4i-4j updop i art. 22 ust. 7c-7d updof). Jeżeli zatem Spółdzielnia otrzymała w 2025 r., przed sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2024 r., fakturę korygującą dokumentującą przyznany rabat dotyczący towarów sprzedanych w 2024 r., to dla celów podatkowych uwzględni ten rabat w kosztach uzyskania przychodów w okresie rozliczeniowym, w którym ją otrzymała, tj. w 2025 r., czyli inaczej niż dla celów bilansowych. Takie odmienne podejście dla celów rachunkowych i podatkowych co do momentu ujęcia rabatu powoduje, że powstanie przejściowa różnica w podatku dochodowym, w odniesieniu do której jednostki będące podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych tworzą odroczony podatek dochodowy.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy

W myśl art. 37 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, jednostka tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego jest podatnikiem. Natomiast według art. 37 ust. 10 ww. ustawy, jednostka mikro i jednostka mała mogą odstąpić od ustalania aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego (z wyłączeniem jednostek tzw. rynku finansowego, wymienionych w art. 3 ust. 1h ww. ustawy, które dla celów m.in. tego uproszczenia traktuje się jak jednostki duże). Należy jednak pamiętać, że przy stosowaniu uproszczeń, w tym także przy podejmowaniu decyzji o tworzeniu bądź nietworzeniu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, każda jednostka powinna kierować się zasadą istotności. Ważne jest także rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego przez jednostkę oraz nienaruszenie zasady współmierności. W każdym przypadku w sprawie ustalania lub nieustalania aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy decyzję podejmuje kierownik jednostki,

co wymaga opisania w zasadach (polityce) rachunkowości. Ponadto zasadność stosowania uproszczeń wymaga corocznej analizy. Jeśli jednostka tworzy rezerwy i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, to zmniejszenie w 2024 r. wartości bilansowej zobowiązania, spowodowane przyznanym rabatem (otrzymanym w 2025 r. przed sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2024 r.), w porównaniu do wartości podatkowej tego zobowiązania, spowoduje utworzenie rezerwy na odroczony podatek dochodowy. Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się bowiem w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości (por. art. 37 ust. 5 ustawy o rachunkowości). Rezerwę ujmuje się w księgach rachunkowych, zapisem po stronie Wn konta 87 „Podatek dochodowy od osób prawnych", w korespondencji ze stroną Ma konta 83-0 „Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego".

5. Rozliczenie rabatu potransakcyjnego otrzymanego po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego

Spółdzielnia w 2025 r., po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2024 r., otrzymała fakturę korygującą z tytułu rabatu dotyczącego towarów sprzedanych w 2024 r., których wartość odniosła w ciężar konta 73-1 „Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia)". W księgach którego roku należy ująć korektę kosztu sprzedanych towarów?

Jeżeli sprawozdanie finansowe za 2024 r., tj. rok, w którym dokonano nabycia i sprzedaży towarów, zostało już zatwierdzone, to rabat dotyczący tych towarów, otrzymany w kolejnym roku, tj. 2025 r., należy ująć w księgach rachunkowych 2025 r.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2024 r. oznacza, że ani w księgach rachunkowych 2024 r. ani w sprawozdaniu finansowym sporządzonym za ten rok nie można dokonywać żadnych zmian. Jeżeli więc ***Spółdzielnia*** już po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2024 r. otrzymała rabat dotyczący zakupionych i sprzedanych w 2024 r. towarów, to powinna dokonać odpowiednich zapisów korygujących w księgach rachunkowych bieżącego roku, tj. 2025 r. W przypadku gdy kwota rabatu jest istotna w ocenie Spółdzielni, korektę kosztów sprzedanych towarów ujmie jako zysk (stratę) z lat ubiegłych, na koncie 82 „Rozliczenie wyniku finansowego" w sposób przedstawiony w poniższym przykładzie. *(J.S.)*

NOWE OBOWIĄZKI PRACODAWCÓW W ZAKRESIE RÓWNOŚCI WYNAGRODZEŃ (WDROŻENIE DYREKTYWY 2023/970)

Zgodnie z projektem ustawy przygotowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS), na pracodawców zostaną nałożone nowe obowiązki mające na celu wzmocnienie stosowania zasady jednakowego wynagrodzenia dla mężczyzn i kobiet. Regulacje te stanowią implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970.

Ustawa ma wejść w życie w terminie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia. Kluczowymi elementami nowych przepisów będą wymóg systemowego wartościowania stanowisk pracy oraz obowiązek regularnego raportowania luki płacowej przez określone grupy podmiotów.

1. Wartościowanie stanowisk pracy jako podstawa analizy

Zasadniczym narzędziem umożliwiającym identyfikację ewentualnej luki płacowej jest proces wartościowania stanowisk pracy. Zaleca się, aby realizację tego zadania powierzyć specjalnie powołanemu zespołowi ds. wartościowania, w skład którego wejdą przedstawiciele pracodawcy oraz pracowników.

Prawidłowe przeprowadzenie procesu wymaga zachowania następującej struktury:

- **Sporządzenie opisów stanowisk:** Proces należy rozpocząć od przygotowania szczegółowych opisów uwzględniających: nazwę stanowiska, jego pozycję w strukturze organizacyjnej, cel utworzenia w powiązaniu ze strategią firmy, podstawowe obowiązki, cechy charakterystyczne pracy, wymagane umiejętności oraz warunki pracy.
- **Wybór kryteriów (Siatka wag):** Zgodnie z wymogami dyrektywy, system wartościowania musi opierać się na czterech obligatoryjnych kryteriach syntetycznych:
  - *Umiejętności* (np. wykształcenie, doświadczenie, komunikatywność).
  - *Wysiłek* (fizyczny, umysłowy, emocjonalny).
  - *Odpowiedzialność* (np. za podwładnych, klientów, przetwarzanie danych).
  - *Warunki pracy* (fizyczne, takie jak hałas, oraz psychologiczne, np. praca zmianowa).

Pracodawcy zachowują prawo do wyodrębnienia dodatkowych, specyficznych dla danej branży kryteriów analitycznych oraz ich poziomów (kluczy analitycznych).

- **Punktacja i kategoryzacja:** Każdemu kryterium oraz jego poziomom należy przypisać odpowiednią wagę punktową. Co istotne, identyczna siatka wag musi być stosowana do wszystkich stanowisk w organizacji, co zagwarantuje porównywalność wyników.
- **Zaszeregowanie:** Suma punktów określa względną wartość danej pracy. Na tej podstawie stanowiska przypisuje

się do odpowiednich kategorii zaszeregowania (których przedziały punktowe nie mogą na siebie nachodzić). Pracownicy przypisani do tej samej kategorii traktowani są jako osoby wykonujące pracę o równej wartości.

2. Definicja i raportowanie luki płacowej

Luka płacowa ze względu na płeć to wyrażona w procentach różnica między średnim poziomem wynagrodzenia pracowników płci żeńskiej i męskiej zatrudnionych u danego pracodawcy.

Do obliczania luki płacowej stosuje się następujący wzór: **X =[(m - k)/m] × 100%**

Gdzie:

- X - wartość luki płacowej w danej kategorii zaszeregowania
- m - stawka średniego wynagrodzenia brutto mężczyzn
- k - stawka średniego wynagrodzenia brutto kobiet

Przepisy wyróżniają dwa rodzaje luk płacowych:

- **Nieskorygowana (surowa)** – różnica między średnimi wynagrodzeniami godzinowymi, nieuwzględniająca podziału na przyjęte kryteria i podkryteria.
- **Skorygowana** – różnica uwzględniająca wyznaczone przez pracodawcę kategorie zaszeregowania.

Zakres i terminy sprawozdawczości

Sprawozdanie, przekazywane drogą elektroniczną do wyznaczonego organu monitorującego, będzie musiało zawierać m.in.: ogólną lukę płacową (w tym medianę), lukę dla składników zmiennych i uzupełniających, odsetek pracowników obu płci otrzymujących takie składniki oraz ich dystrybucję w poszczególnych przedziałach wynagrodzeń.

Dokumenty należy przekazywać **do 31 marca** danego roku kalendarzowego, z zachowaniem następującej częstotliwości:

- Pracodawcy zatrudniający **co najmniej 250 pracowników**: corocznie.
- Pracodawcy zatrudniający **co najmniej 100 pracowników**: co trzy lata.
- Pracodawcy zatrudniający **poniżej 100 pracowników** mogą przekazywać sprawozdania dobrowolnie (co trzy lata).

Niedopełnienie obowiązku sprawozdawczego, mimo wezwania organu monitorującego, podlega karze grzywny w wysokości **od 2 000 zł do 60 000 zł**.

Harmonogram przepisów przejściowych (pierwsze sprawozdania)

- Podmioty zatrudniające **co najmniej 150 pracowników**: do 7 czerwca 2027 r.
- Podmioty zatrudniające **od 100 do 149 pracowników**: do 7 czerwca 2031 r.
- Podmioty zatrudniające **poniżej 100 pracowników** (dobrowolnie): do 7 czerwca 2031 r.

3. Powszechny obowiązek informacyjny

Należy podkreślić, że konieczność przeprowadzenia procesu wartościowania stanowisk obejmie de facto ogół pracodawców, niezależnie od stanu zatrudnienia. Zgodnie z projektowanymi przepisami, każdy pracownik uzyska prawo do wglądu w informacje dotyczące średnich poziomów wynagrodzeń (w podziale na płeć) w odniesieniu do jego kategorii zaszeregowania.

Udzielenie rzetelnej odpowiedzi na taki wniosek pracowniczy nie będzie możliwe bez uprzedniego wdrożenia obiektywnego systemu wyceny i kategoryzacji stanowisk w strukturach przedsiębiorstwa.

Więcej szczegółów i przydatny przewodnik z punktacją MRPiPS udostępnia na stronie gov.pl w zakładce rodziny i wartościowania pracy.

TERMINY OBOWIĄZUJĄCE W LIPCU 2026 R.

01.07.2026 r.

- otwarcie terminu II naboru wniosków o przyznanie rekompensaty z Funduszu Ochrony Rolnictwa

06.07.2026 r.

- złożenie deklaracji VAT-14 o należnych kwotach podatku VAT w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych za czerwiec 2026 r.

07.07.2026 r.

- wpłata podatku dochodowego w formie karty podatkowej za czerwiec 2026 r.
- wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w czerwcu 2026 r. od należności wypłaconych zagranicznej osobie prawnej z tytułów wymienionych w art. 7b ust. 1 pkt 3-6, art. 21 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o pdop
- wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w czerwcu 2026 r. od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, a podatnikom przekazanie informacji CIT-7
- wpłata przez spółkę przejmującą zryczałtowanego podatku od dochodu, o którym mowa w art. 7b ust. 1 pkt 1 lit. m) tiret pierwsze ustawy o pdop powstałego w czerwcu 2026 r.
- złożenie deklaracji o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków (PIT-NZ i PIT-NZS) za czerwiec 2026 r. oraz wpłata podatku należnego wynikającego z deklaracji
- złożenie deklaracji o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków CIT-NZ za czerwiec 2026 r. oraz wpłata podatku należnego wykazanego w tej deklaracji

10.07.2026 r.

- złożenie zgłoszenia INTRASTAT za czerwiec 2026 r.

15.07.2026 r.

- wpłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za lipiec 2026 r. - osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej

- wniesienie opłaty recyklingowej za torby foliowe pobranej w II kwartale 2026 r.
- przekazanie do ZUS dokumentów rozliczeniowych oraz wpłata składek ZUS za czerwiec 2026 r. - płatnicy składek posiadający osobowość prawną
- wpłata do PPK

20.07.2026 r.
- wpłata za czerwiec 2026 r. miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i od osób prawnych
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i od osób prawnych za II kwartał 2026 r.
- wpłata za czerwiec 2026 r. pobranych zaliczek od przychodów ze stosunku pracy
- wpłata za czerwiec 2026 r. przez płatników, o których mowa w art. 41 ustawy o pdof, pobranych zaliczek na podatek dochodowy lub zryczałtowanego podatku dochodowego
- wpłata za czerwiec 2026 r. ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych
- wpłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za II kwartał 2026 r.
- wpłata przez spółkę dominującą reprezentującą podatkową grupę kapitałową zaliczki na podatek pobranej za czerwiec 2026 r.
- wpłata należnego zryczałtowanego podatku przez: podatnika wymienionego w art. 17 ust. 1 ustawy o pdop, jeżeli w czerwcu 2026 r. dochód z dywidendy oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych wydatkował niezgodnie z przeznaczeniem określonym w oświadczeniu CIT-5; spółkę, która w czerwcu 2026 r. utraciła prawo do zwolnienia, o którym mowa w art. 22 ust. 4 ustawy o pdop
- wpłata za czerwiec 2026 r. zaliczki na podatek przez spółkę nieruchomościową/przedstawiciela podatkowego spółki nieruchomościowej od dochodu, o którym mowa w art. 41 ust. 4f lub ust. 4g ustawy o pdof i w art. 26aa ust. 1 lub ust. 2 ustawy o pdop oraz przesłanie podatnikowi informacji o wpłaconej zaliczce odpowiednio PIT-ISN i CIT-ISN
- wpłata za czerwiec 2026 r. podatku dochodowego od przychodu ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 24b ustawy o pdop i w art. 30g ustawy o pdof
- wpłata ryczałtu od dochodów spółek (tzw. estońskiego CIT) z tytułu: ukrytych zysków i wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą - jeżeli w czerwcu 2026 r. dokonano wypłaty, wydatku lub wykonano świadczenie; zmiany wartości składników majątku - jeżeli do przejęcia, przekształcenia lub wniesienia wkładu niepieniężnego doszło w czerwcu 2026 r.
- wpłata podatku od świadczenia lub mienia z art. 24q ust. 1 ustawy o pdop, które fundacja rodzinna przekazała lub postawiła do dyspozycji w czerwcu 2026 r.
- przekazanie do ZUS dokumentów rozliczeniowych oraz wpłata składek ZUS za czerwiec 2026 r. - pozostali płatnicy składek (z wyłączeniem jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych oraz osób prawnych)
- wpłata na PFRON za czerwiec 2026 r.

27.07.2026 r.
- wpłata podatku VAT za czerwiec 2026 r.
- wpłata podatku VAT za II kwartał 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-8, VAT-9M, VAT-12 za czerwiec 2026 r.
- przesłanie pliku JPK_V7M za czerwiec 2026 r.
- przesłanie pliku JPK_V7K za czerwiec 2026 r. (część ewidencyjna) oraz za II kwartał 2026 r. (część deklaracyjna)
- wpłata podatku akcyzowego za czerwiec 2026 r. oraz złożenie deklaracji dla podatku akcyzowego
- przesłanie informacji podsumowującej o dokonanych wewnątrzwspólnotowych transakcjach VAT-UE za czerwiec 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-13 przez przedstawiciela podatkowego za czerwiec 2026 r.
- rozliczenie podatku cukrowego należnego za czerwiec 2026 r.
- rozliczenie podatku od sprzedaży detalicznej PSD-1 za czerwiec 2026 r.
- przekazanie do PFRON dokumentów dotyczących dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników za czerwiec 2026 r.

31.07.2026 r.
- przesłanie do urzędu skarbowego JPK_KR_PD przez podatników pdop i spółki niebędące osobami prawnymi, u których wartość przychodu uzyskanego w poprzednim roku przekroczyła równowartość 50 mln euro, oraz przez podatkowe grupy kapitałowe za rok, który rozpoczął się po dniu 31 grudnia 2024 r., a zakończył przed lub 31 grudnia 2025 r.
- złożenie deklaracji dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury importu VII-DO za czerwiec 2026 r.
- złożenie deklaracji dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury unijnej VIU-DO za II kwartał 2026 r.
- złożenie deklaracji dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury nieunijnej VIN-DO za II kwartał 2026 r.
- udostępnienie KAS ewidencji o transgranicznych płatnościach za II kwartał 2026 r.
- przekazanie do PFRON przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą wniosku o refundację zapłaconych składek emerytalno-rentowych za maj 2026 r.

Wydawca:
Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni
"Samopomoc Chłopska"
00-336 Warszawa, ul. Kopernika 30
tel. +48 22 826 43 53
e-mail: sekretariat@kzrs.pl
www.kzrs.pl

CZY TO NASZE MENEDŻERSKIE PRIORYTETY?

Niełatwo precyzyjnie określić najważniejsze zagadnienia dla zarządzających biznesem, biorąc pod uwagę różnorodność konkretnych wyzwań menedżerskich oraz profili osobowościowych kierowników spółdzielni.

Jakie kierunki pracy współczesnego menedżera stanowić powinny fundament jego codziennych wysiłków? Lista jest stosunkowo krótka, ale bardzo znacząca, przyznajmy, że niełatwa w sprawnej, całościowej realizacji. Oto najważniejsze pozycje na tej istotnej liście:

- wyznaczanie strategii spółdzielni, opartej na perspektywicznej i realnej wizji jej działalności w sferze biznesu oraz instytucji lokalnych, przy dokładnym uwzględnieniu charakterystyki otoczenia społecznego
- precyzyjne rozpoznawanie potrzeb i preferencji nabywców
- identyfikowanie się z klientami, a przez to odpowiednie kształtowanie procesów sprzedaży, umożliwiających osiągnięcie zadowolenia kupujących
- stałe monitorowanie funkcjonowania organizacji (audyt permanentny), dające rzetelne podstawy dla przeprowadzania koniecznych udoskonaleń
- walka z rutyną, nieustanne dążenie do podwyższania jakości w każdym obszarze działalności przedsiębiorstwa
- doskonalenie metod i narzędzi zarządzania marketingowego
- usprawnianie procedur zarządzania kapitałem ludzkim organizacji, w tym dbałość o nieprzerwane podwyższanie kompetencji pracowników
- troska o zapewnienie jak najwyższej kultury organizacji, co jest zawsze złączone z przestrzeganiem zasad etyki biznesu.

Każdy z powyższych tematów zasługuje na osobne, obszerne omówienie, natomiast w tym miejscu warto podkreślić szczególne znaczenie pierwszego z nich - troski o wyznaczenie należytej strategii spółdzielni.

Przytoczmy ważne uwagi legendarnego już amerykańskiego menedżera i konsultanta biznesowego J. Welcha, dotyczące tego problemu. Oto, jak J. Welch rozumie strategię przedsiębiorstwa: *to dokonywanie jasnych wyborów, dotyczących tego, w jaki sposób być konkurencyjnym. Nie można wszystkim zapewnić wszystkiego - niezależnie od wielkości firmy i zasobności kieszeni. Silnie podkreśla również strategię małego i średniego biznesu, a to przecież nasze spółdzielnie: często sklepy na rogu też mają swoją strategię, a tym bardziej małe organizacje handlowe czy przemysłowe. Ze względu na ograniczone środki muszą działać z wyjątkową precyzją, aby osiągnąć sukces.*

I na koniec odniesienie do zmienności przyjętych ustaleń, często nadużywanej przez niespokojnych, a może niezbyt kompetentnych menedżerów: *Jeśli strategie są prawidłowo ukierunkowane i dość szerokie, to wcale nie trzeba ich tak często zmieniać, zwłaszcza gdy są uzupełniane nowymi inicjatywami, programami wspierającymi podstawowy plan strategiczny.*

Zwróćmy więc uwagę na kolejność wyzwań: właściwa strategia, dobre plany, sprawny zespół, skuteczne i efektywne metody realizacji przyjętych celów, a następnie doskonalenie oraz dostosowywanie się do zmiennych uwarunkowań gospodarowania. Warto konstruować strategie elastyczne, w miarę możliwości otwarte, uwzględniające rozmaitość zdarzeń ekonomicznych, jak również należy zapewniać odpowiedni poziom rezerw na wypadek nieprzewidzianych okoliczności. Przemyślana strategia powinna stanowić fundament działalności spółdzielni, podstawę dla jej rozwoju i ugruntowania pozycji rynkowej.

Przemysław Solecki

KU ROZWOJOWI SPÓŁDZIELNI!

Już w dość odległych czasach Henry Ford twierdził, że *firmy, które rosną dzięki rozwojowi i ulepszeniom, nie zginą!* Wiele razy podkreślamy konieczność rozwoju naszych organizacji, poszukiwania wszelkich dostępnych dróg i środków pozwalających na umocnienie ich sytuacji ekonomicznej.

Zrealizowanie tak ważnego zadania, jakim jest osiągnięcie stabilizacji funkcjonowania spółdzielni, nie wspominając już o dalszej ekspansji firmy, wymaga podejmowania zróżnicowanych przedsięwzięć menedżerskich. Konieczne jest dysponowanie przez kierownictwo organizacji zestawem rozwiązań, które mogą spowodować pożądany efekt ekonomiczny.

Jaki zespół działań, głównie o charakterze organizacyjnym oraz marketingowym, można polecić małej lub średniej wielkości spółdzielni? Rozpocznijmy od sprawy wydawałoby się oczywistej, tak często podkreślanej, a jednak ciągle niedocenianej. Chodzi o **filozofię gospodarowania skoncentrowaną na kliencie** - jego potrzebach, preferencjach, oczekiwaniach kierowanych pod adresem dostawców dóbr i usług. Ta sztuka wyboru jest weryfikowana nie tylko przez nabywców, lecz także przez ofertę ze strony naszych najważniejszych konkurentów rynkowych, najczęściej firm z najbliższego otoczenia. Czy wystarczająco różnicujemy własną propozycję produktów, usług, sposobów obsługi, czy nie powtarzamy koncepcji biznesowych właściwych innym placówkom handlowym? Może klienci oczekują od nas nieco innego asortymentu towarowego, odmiennych zasad techniki handlu, bądź bardziej elastycznej organizacji sprzedaży? Podkreślmy jeszcze raz - oferowanie wartości dla klienta, spełnianie jego oczekiwań, to najważniejsze cechy nowoczesnej firmy. Co więcej, istotny jest nie tylko bieżący wzrost sprzedaży, a nawet ujmowany w średnim okresie - rozpatrywanie wartości dla nabywców powinno być traktowane długookresowo oraz wielopłaszczyznowo.

Zwróćmy także uwagę na kilka innych ważnych sugestii: wytworzenie trwałych powiązań z klientami, czyli troska o **kapitał relacji**, dbałość o różnorodność sposobów komunikacji z rynkiem, a przede wszystkim staranne i ciągłe analizowanie sytuacji w otoczeniu biznesowym oraz wyciąganie racjonalnych wniosków. Specjaliści zarządzania marketingowego proponują stosowanie audytu marketingowego, którego wyniki uzupełniałyby jakże przydatne analizy finansowe. Powyższe analizy konstruowałyby zestaw wskaźników opisujących klientów, asortyment

towarowy, przedsięwzięcia promocyjne oraz stopień sprawności pracy przedsiębiorstwa handlowego.

Kolejne drogi prowadzące do rozwoju firmy to skoncentrowanie się na **kompetencjach menedżerskich i pracowniczych**, ze szczególnym podkreśleniem pogłębiania profesjonalizmu w relacjach z klientami naszych organizacji, mądrym - celowym i ekonomicznym „outsourcingu", a także „benchmarkingu", pozwalającym na zapoznawanie się z najlepszymi wzorami rynkowymi oraz praktycznym adaptowaniem wyróżniających się rozwiązań. Nigdy nie należy oszczędzać na obserwacji konkurencji, a ujmując szerzej - na śledzeniu procesów zmian w otoczeniu rynkowym. Aktywność biznesowa, porównywanie się z liderami w naszej branży, ciągła nauka, poszukiwanie nowych rozwiązań możliwych do zastosowania w różnych obszarach działalności organizacji, to bardzo skuteczne drogi do zmiany wizerunku przedsiębiorstwa i wykreowania nowej jakości jego funkcjonowania.

Kreatywność i zarządzanie zmianą wymagają współpracy - umiejętność działalności zespołowej jest obecnie uważana za jedną z najważniejszych kompetencji pracowników. Ujawnia się ona z całą ostrością w trakcie analizowania i doskonalenia podstawowych procesów zachodzących w przedsiębiorstwie. Zwróćmy uwagę - procesów, a nie tradycyjnie ujmowanych funkcji realizowanych przez poszczególne działy firmy. Ponieważ w toku procesów biorą zazwyczaj udział różne komórki organizacji, pierwszorzędnego znaczenia nabiera właściwa komunikacja między nimi oraz koordynacja wypełnianych zadań. Podejście innowacyjne, poszukiwanie nowych, ciekawych sposobów realizacji celów przedsiębiorstwa, budują wyższe poziomy nie tylko skuteczności i efektywności, ale przede wszystkim oddziałują na doskonalenie ogólnej kultury organizacyjnej spółdzielni. Umiejętność elastycznego adaptowania się do wyzwań otoczenia umożliwia wykorzystywanie wszelkich (także ukrytych) szans rozwojowych, a przemyślane wspomaganie zarządzania nowoczesnymi rozwiązaniami informacyjnymi pozwala uwidocznić dotychczas niedoceniane aspekty działalności przedsiębiorstwa.

Istotnym zagadnieniem pozostaje również skuteczne rozwiązywanie zagrożeń, efektywne zarządzanie kryzysem, a co najważniejsze - wyprzedzające prowadzenie przedsięwzięć antykryzysowych.

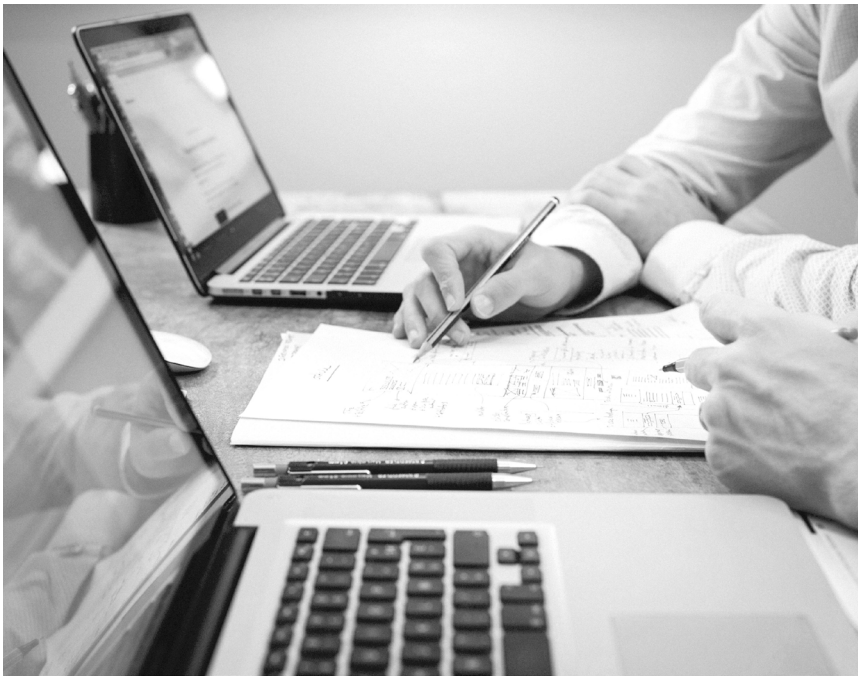
Kolejne wyzwanie odnosi się do **współpracy z dostawcami**, a szerzej - do współdziałania z wszystkimi partnerami firmy. Sugerowane jest rozsądne operowanie liczbą dostawców, przy jednoczesnym przekształcaniu ich w autentycznych partnerów organizacji. Chodzi oczywiście o dokonywanie zakupów według przemyślanego planu, w którym kluczowe miejsca powinni zajmować właśnie sprawdzeni, lojalni i niezawodni kontrahenci.

Łączne oddziaływanie trzech obszarów zarządzania marketingowego - zorientowanie na klienta, gospodarowanie zasobami przez określenie kluczowych kompetencji firmy oraz zarządzanie relacjami z partnerami przedsiębiorstwa - prowadzi do zupełnie nowej jakości, czyli **koncepcji marketingu holistycznego**. Rozwiązuje on problemy występujące w różnych miejscach organizacji i blokujące jej rozwój na rynku, a jednocześnie niejako „wychodzi" poza przedsiębiorstwo, podejmując zadanie tworzenia długotrwałych i satysfakcjonujących relacji między firmą, jej klientami oraz partnerami gospodarczymi. To nowa filozofia działania przedsiębiorstwa handlowego, według której nie tak ważne jest samo sprzedawanie, lecz raczej wczuwanie się w potrzeby oraz interesy innych, prowadzące do reagowania, podejmowania współpracy i kształtowania optymalnych relacji - właśnie na nich zasadza się prawdziwy biznes.

Przemysław Solecki

MY I KONKURENCJA...

Czy nie koncentrujemy się zanadto na problemach związanych wyłącznie z funkcjonowaniem naszej spółdzielni, czy nie traktujemy naszej firmy jako organizacji skupiającej na sobie wszystkie dobre i złe strony biznesu?

Pamiętajmy przecież, że każde przedsiębiorstwo jest otoczone przez inne organizacje gospodarcze oraz instytucje, a więc posiada swoistą **„bliskość rynkową"**, rozumianą w kontekście całokształtu relacji biznesowych oraz społecznych. Niekiedy to stosunki naznaczone bardzo silną konkurencyjnością, rywalizacją podejmowaną w sposób bezwzględny, nawet ukierunkowaną na destrukcję rywala biznesowego. Takie podejście, skoncentrowane na własnych interesach, powoduje szereg komplikacji w relacjach zewnętrznych oraz wpływa na jednostronne ukształtowanie polityki rozwoju spółdzielni. Własny postęp staje się wówczas absolutnym priorytetem, bezspornym pierwszeństwem dla kierownictwa przedsiębiorstwa. Wydaje się to słuszne i godne naśladowania, jednak zdarzają się okoliczności, w których priorytety zarządzania mogą być określone nieco inaczej, bardziej elastycznie, przy odrzuceniu utartych schematów postępowania. Takie podejście może okazać się wyjątkowo wartościowe i efektywne.

Czy niekiedy nie warto zrewidować postaw naznaczonych nieustępliwością i wręcz obsesyjnym dążeniem do prymatu na rynku? Czy w szerszej perspektywie, i w dłuższym okresie, nie można ukształtować relacji pozwalających na wzajemne osiąganie korzyści ekonomicznych? To postawa uznawana coraz częściej przez czołowych menedżerów świata biznesu, dająca możliwości poprawy wizerunku firmy, zredukowania kosztów ponoszonych na eskalowaną rywalizację rynkową oraz wypracowania miana firmy przyjaznej otoczeniu - nie tylko klientom i środowisku naturalnemu, ale także pozostałym podmiotom gospodarczym i społecznym. Może kiedyś będzie konieczna pomoc, współpraca, kooperacja inwestycyjna, a nawet uzgodnienie zbieżnej polityki handlowej? Warto powstrzymać się od postaw konfrontacyjnych, szczególnie w takich obszarach jak: agresywna i często nieobiektywna reklama, niesprawiedliwe publiczne dyskredytowanie konkurentów, bądź bezwzględne przejmowanie wyróżniających się pracowników. Liczba złośliwych i cynicznych reakcji wobec konkurentów pozostaje w praktyce znacznie dłuższa.

W otoczeniu firmy znajdują się również instytucje regulujące funkcjonowanie rynku, między innymi będące elementami struktury finansowej państwa. Czy utrzymywanie napiętych, konfrontacyjnych stosunków z takimi organizacjami, forsowanie dyskusyjnych lub niesłusznych interpretacji działalności przedsiębiorstwa, nie jest niejednokrotnie wstępem do bardzo poważnych problemów firmy w przyszłości? Warto pamiętać o powyższych uwarunkowaniach, dążąc do rozsądnej koegzystencji i pełnego zrozumienia relacji biznesowych w otoczeniu.

Kształtujmy jakże pożądany obraz spółdzielni przyjaznej innym podmiotom gospodarczym oraz instytucjonalnym. To wskazówka wymagająca drobiazgowego rozważenia w kontekście istniejących uwarunkowań rynkowych, jak również przy uwzględnieniu pozycji naszego przedsiębiorstwa w otoczeniu biznesowym. Może jednak takie nietuzinkowe, dość odważne podejście, okaże się korzystne dla bieżącej działalności spółdzielni, a przede wszystkim okaże się sprzyjające w ocenie jej perspektywicznej pozycji rynkowej.

Przemysław Solecki

ROZMYŚLANIA SPÓŁDZIELCZE [37]

WALKA O NOWOCZESNOŚĆ

SPÓŁDZIELCY PROMOWALI POSTĘP CYWILIZACYJNY, CZ. 3

Transformacja ustrojowa podjęta w 1989 r., oznaczająca odejście od centralnie planowanej gospodarki nakazowo-rozdzielczej, typowej dla tzw. realnego socjalizmu, obudziła nadzieje na przyśpieszenie cywilizacyjne krajów Europy Środkowo –Wschodniej, od ponad czterech dekad znajdujących się za „żelazną kurtyną".

W latach 80. ubiegłego wieku przepaść technologiczna wobec Zachodu, gdzie od dawna dominowała gospodarka wolnorynkowa bez żadnych eksperymentów gospodarczo-społecznych, była już widoczna dla coraz szerszych kręgów ludności. Osobiste kontakty zagraniczne i przekazy środków masowego przekazu pogłębiały tę świadomość mieszkańców „demoludów". Dotkliwe braki rynkowe artykułów codziennego użytku, a zwłaszcza żywności, stawały się dotkliwe, a w czasie stanu wojennego ostatecznie kruszył się w kraju mit realnego socjalizmu „z ludzką twarzą". Narastała potrzeba zmiany zasad gospodarowania, wyrażana początkowo w wąskim kręgu opozycjonistów, z czasem obejmująca coraz szersze kręgi społeczeństwa.

Spółdzielcy znaleźli się w awangardzie postępu cywilizacyjnego w zakresie organizacji zasad funkcjonowania gospodarki (na owe czasy), chociaż nie formułowali postulatu zmiany ustroju. Przyczyniła się otwartość tego środowiska na świat za „żelazną kurtyną", częstsze służbowe wyjazdy zagraniczne, śledzenie nowinek organizacyjnych przyswajanych później w kraju jak chociażby sklepy samoobsługowe w spółdzielczości spożywców, do których wprowadzenia przyczyniła się „niestrudzona informatorka" Maria Orsetti, obserwująca nowe formy działalności spółdzielczej.

Coraz częstsze kontakty zagraniczne, wyjazdy studyjne, własne ośrodki badawczo-rozwojowe, nasilone zwłaszcza w gierkowskiej dekadzie budowy „drugiej Polski", odpowiadającej aspiracjom życiowym młodego pokolenia, dorastającego już po II wojnie światowej, przyczyniały się do unowocześnienia wielu dziedzin życia w kraju, które obejmował swoją działalnością sektor spółdzielczy gospodarki narodowej.

Warto przypomnieć nowe Prawo spółdzielcze uchwalone w wrześniu 1982 r. w wyniku dyskusji środowiskowych, wprowadzające elementy gospodarki wolnorynkowej w nienaruszony dotąd monolit gospodarki socjalistycznej. Spółdzielczość szczególnie atakowana była z tego powodu m. in. przez ówczesnego Ministra Spraw Wewnętrznych gen. Czesława Kiszczaka po uchwaleniu i wejściu w życie tego prawa, wprowadzającego zasadę 3S (Samodzielność – Samorządność – Samofinansowanie) jako „państwo w państwie", kierujące się własnymi zasadami, co wszakże nie powinno dziwić, zważywszy na ponad 100-letną tradycję spółdzielczych zasad i wartości, stanowiących wyznacznik tożsamości naszego ruchu społeczno – gospodarczego, uznawany powszechnie na świecie w kręgu oddziaływania propagandy Międzynarodowego Związku Spółdzielczego. Takie wystąpienie jednej z najważniejszych osobistości politycznych w państwie nadało jednak ton propagandzie anty-spółdzielczej środków masowego przekazu ukazujących się jeszcze w zasięgu cenzury. W sytuacji powszechnych niedoborów elementarnych dóbr, stała się ona łatwym celem ataków, przysłowiowym „chłopcem do bicia", kanalizującym społeczne niezadowolenie, lecz pozostawiającym w cieniu państwowego decydenta, kreatora „narodowych planów rozwoju gospodarczo – społecznego".

Przyszłość przyznała jednak racje spółdzielcom, chociaż ten sektor, jako sektor „gospodarki uspołecznionej", poniósł wielkie straty

na samym początku transformacji ustrojowej, stając się obszarem prywatyzacji wspólnie tworzonego majątku, terenem łatwego bogacenia się i szybkiego wyrastania nowych fortun ludzi nie mających nic wspólnego z etosem spółdzielczym. „Specustawa" z 20 stycznia 1990 r. postawiła w stan likwidacji całą tworzoną przez dziesięciolecia strukturę organizacyjną polskiej spółdzielczości, związki spółdzielni różnego szczebla i branż wraz z sieciami handlowymi, zapleczem magazynowym, przetwórczym, ośrodkami badawczo – rozwojowymi, szkolnictwem. Na nic zdały się przywoływane dobre przykłady rozwoju i koncentracji organizacji spółdzielczych w krajach gospodarki wolnorynkowej, jak na przykład w Norwegii, gdzie władza państwowo nie ingerowała w rozwój różnych form spółdzielczości w miastach i na wsi.

Spółdzielcy nie poddawali się, długo walczyli o przetrwanie i uznanie.

Po spektakularnym zwycięstwie nowych sił politycznych w wyborach 4 czerwca 1989 r. okazało się jednak, że po stronie reformatorskiej nie istniały spójne koncepcje jak ma wyglądać demokratyczna Polska, ani odpowiednio liczne kadry przygotowane ekonomicznie do jej budowania. W pierwszych latach transformacji zabrakło jasnej wizji dalszych przekształceń struktury polskiej spółdzielczości. Fascynacja liberalizmem gospodarczym i prywatyzacją przesłoniła fakt, że po kilkunastu miesiącach nadziei okazało się, że w III RP wprawdzie nastąpiły duże zmiany w porównaniu do PRL, ale też wiele pozostało po staremu. Powstawały liczne spółki „nomenklaturowe" i fundacje, korzystające z preferencyjnego przejmowania prywatyzowanego majątku, bardzo często tworzonego przez dekady przez spółdzielców.

Na przekór doświadczeniom krajów wysoko rozwiniętych gospodarczo (o gospodarce wolnorynkowej), gdzie spółdzielczość miała utrwaloną pozycję w gospodarce, a od lat siedemdziesiątych XX w. nasilały się procesy koncentracji i pojawiła się fala tzw. spółdzielni alternatywnych dostosowanych do nowych potrzeb społecznych, negowano w ogóle dalszy sens jej istnienia w naszym kraju. Inna sprawa, że.

silne związki spółdzielni z własnym hurtem, przetwórstwem, transportem i zapleczem badawczym, stawiało polską spółdzielczość już na przegranej pozycji na początku transformacji, rozbitą organizacyjnie, słabą, uwikłaną w wewnętrzne i zewnętrzne konflikty, zupełnie nie-

Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe

Polsce została narzucona wizja odbudowy „autentycznej" spółdzielczości budowanej „od podstaw", czyli od spółdzielni podstawowych, którą sformułował Lorenz Pohlmeier, reprezentant Banku Światowego z Waszyngtonu, goszczący w Polsce wiosną 1990 r. W myśl tej koncepcji, spółdzielnie podstawowego szczebla - gdy zechcą - będą mogły dobrowolnie organizować się w różne związki rewizyjne: ogólnokrajowe, regionalne, branżowe. Ukazanie tej „jedynej słusznej drogi", ale wcale nie jedynej, jeśli porównać ewolucję ruchu w krajach Europy Zachodniej, gdzie od dawna funkcjonują przygotowaną do sprostania walce konkurencyjnej z napływem towarów importowanych i zagranicznych sieci handlowych, korzystających – wbrew deklarowanej równości podmiotów gospodarczych – z długoletnich zwolnień podatkowych.

Nie zdołały przekonać decydentów politycznych różne komitety obrony spółdzielczości organizowane przez spółdzielców zatroskanych o los własnych zakładów pracy ani podejmowane od początku lat dziewięćdziesiątych XX w. starania o utworzenie w parlamencie lobby wspierającego inicjatywy i postulaty spółdzielców.

Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe

Spółdzielcy więc po raz kolejny brali „swoje sprawy w swoje ręce", starali się zachować więzi środowiskowe i wspólny majątek organizując Izby Gospodarcze („Społem", „SCh") i Fundacje, Agencje Handlowe dla wspólnego zakupu towarów i inne organizacje jak Krajowe Porozumienie Spółdzielni Mleczarskich, nie podlegające restrykcjom „specustawy", zanim możliwe stało się organizowanie branżowych związków rewizyjnych. Starali się przy tym korzystać z nowych możliwości wsparcia finansowego i adaptacji nowoczesnych form handlu i marketingu.

Fundacja Spółdzielczości Wiejskiej, utworzona w 1990 r. z udziałem rządu polskiego i korzystała z funduszy Banku Światowego i ukierunkowana była na pomaganie spółdzielniom działającym w środowisku wiejskim, aby mogły stać się rentownymi organizacjami zrzeszającymi indywidualnych rolników i wspierającymi rozwój ich gospodarstw. Była ona jednym z największych projektów zrealizowanych w latach dziewięćdziesiątych z funduszy PHARE. FSW rozbudowała szybko sieć 12 ośrodków regionalnych, w których rozwinęła szeroką akcję szkoleniową, lecz za istotny jej mankament środowiska spółdzielcze uznały brak funduszy do bezpośredniego wykorzystania w spółdzielniach na cele inwestycyjne.

Innym projektem służącym odbudowie spółdzielczości oszczędnościowo – pożyczkowej była Fundacja na rzecz Polskich Związków Kredytowych utworzona w 1989/1990 r. w środowisku gdańskich działaczy NSZZ „Solidarność", wspierana przez Światową Radę Związków Kredytowych [WOCCU]. Z tej inicjatywy rozwinął się z czasem ruch SKOK (Spółdzielczych kas Oszczędnościowo – Kredytowych im. Franciszka Stefczyka).

Dobrym przykładem lokalnej przedsiębiorczości, wykorzystującej nowe możliwości stał się Bank Spółdzielczy im. Franciszka Stefczyka w Belsku Dużym w woj. mazowieckim, sięgający metryką 1919 r. W okresie transformacji ustrojowo – gospodarczej jego strategią było ciągłe zabieganie o klientów, wzrost funduszy własnych i modernizacja techniczna. Celem stało się inwestowanie wspólnie z klientem w nowe technologie produkcji, a pieniądze zarobione przy tej współpracy inwestowano w fundusze własne, co pozwalało na tworzenie lepszych warunków współpracy. Efekty stały się widoczne po kilku latach systematycznej, rzetelnej pracy w środowisku rolniczym. Wspierano różne formy przedsiębiorczości, kredytowano rozwój gospodarstw i sadów oraz realizację różnych przedsięwzięć inwestycyjnych w rolnictwie, przetwórstwie rolno – spożywczym i usługach. Wspierano kapitałowo młodych rolników i grupy producentów rolnych. Bank służył fachową pomocą klientom w przypadku trudności finansowych, co spowodowało, że miał znikomy odsetek tzw. trudnych kredytów. Od lat dobrze służy lokalnej przedsiębiorczości „sadowniczego zagłębia" okolic Radomia i swemu środowisku.

W ostatnich dekadach dużo uwagi i środków poświęcano tworzeniu z pomocą środków unijnych Grup Producentów Rolnych, które organizowane są także w formie spółdzielni. Niektóre z nich odniosły sukces rynkowy we współpracy z miejscowymi Bankami Spółdzielczymi.

Spółdzielcy starli się dostosowywać do nowych warunków ostrej konkurencji z prywatnymi firmami i ekspansywnymi zagranicznymi sieciami handlowymi wchodzącymi do Polski, podejmowali integracyjne działania gospodarcze, by zaadaptować nowe formy handlu i marketingu. W 1993 r. utworzono dla wspólnych zakupów Krajową Agencję Handlową „Społem" Sp. z o.o. w Warszawie. W następnym roku działało już 9 regionalnym agencji handlowych siedzibami w: Białymstoku, Elblągu, Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu. Zapoczątkowano też wdrażanie systemu Kart Klienta „Społem", obejmującego oprócz spółdzielni także placówki gastronomiczne i usługowe.

Pomocne w przystosowaniu do nowych realiów funkcjonowania okazały się także międzynarodowe więzi spółdzielców, bezinteresowna możliwość korzystania z dobrych, sprawdzonych wzorów działania. Nawiązana jeszcze w 1991 r. współpraca szkoleniowo-doradcza Izby Gospodarczej „Społem" ze szwedzką spółdzielczością spożywców prowadzo-

na była z pomocą KZRSS „Społem" oraz Spółdzielni Oświatowej „Społem", dysponującej własnym ośrodkiem szkoleniowym, w Konstancinie-Jeziornie pod Warszawą. Od jesieni 1994 r. w województwie siedleckim realizowany był projekt rozwoju lokalnej spółdzielczości spożywców przy pomocy szwedzkich specjalistów z Kooperativa Forbundet Project Center AB ze Sztokholmu (Ośrodek Szkolenia Szwedzkiego Związku Spółdzielczości Konsumenckiej), częściowo finansowany z rządowych funduszy pomocowych przekazywanych dla Polski. Efektem trwającego rok (jesień 1994-1995) programu rozwoju lokalnej spółdzielczości spożywców było wypracowanie modelu sklepu tzw. „Lux" odpowiedniego do polskich warunków i możliwego do upowszechniania w innych częściach kraju. W 1995 r. powstały pierwsze takie placówki w Siedlcach, Garwolinie, Łukowie, stanowiąc zalążek sieci ogólnokrajowej. Wyróżniały się jednolitą kolorystyką żółto-czerwoną, własnym logo oraz starannie dobranym zestawem asortymentowym typu delikatesowego wysokiej jakości. Pomimo silnej konkurencji w handlu artykułami spożywczymi, szybko widoczny wzrost obrotów w sklepach „Lux" okazał się zjawiskiem trwałym. Udany eksperyment siedlecki znalazł szybko naśladowców w innych miastach, stanowiąc wymuszoną rywalizację rynkową odpowiedź polskiej spółdzielczości spożywców na żywiołowy rozwój silnych zagranicznych sieci supermarketów. Oprócz sklepów „Lux", wypracowano i spopularyzowano także model tańszych sklepów dyskontowych.

Potrzeba utrzymania się na rynku wymuszała nowe rozwiązania organizacyjne, łączenie, fuzje kilku placówek obserwowane w różnych branżach. Silniejsze ekonomicznie spółdzielnie przejmowały słabsze, aby uchronić je do likwidacji, a pracownikom zapewnić pracę, co szczególnie ważne było w mniejszych miejscowościach i na terenach wiejskich. Koncentracja sił i środków, spowodowana względami ekonomicznymi, a nie doktrynalnymi jak centralnie planowanej gospodarce, od dawna miała miejsce w spółdzielczości krajów Zachodu.

Dziś, po przeszło ćwierć wieku transformacji gospodarczej, placówki spółdzielcze, które przetrwały, dostosowały się do wysokich wymagań rynku wolnej konkurencji. Ich siedziby zostały zmodernizowane, wyposażone w nowoczesne zaplecze techniczne i elektroniczne urządzenia. Placówki handlowe modernizowano najczęściej z własnych środków. Warto przypomnieć, że promowano w nich krajowych producentów i umieszczano w nich stoiska z produktami rolnictwa ekologicznego, propagując tę żywność, przyczyniając się do pro – zdrowotnej edukacji społeczeństwa.

W stosunkowo dobrej kondycji przetrwały spółdzielnie mieszkaniowe (gdzie mieściły się niekiedy sklepy społemowskie), stanowiące wciąż najliczniejszą grupę (ok. 3,4 tys.). Zachowały swój majątek – zmodernizowane domy mieszkalne, chociaż w okresie transformacji ustrojowej budowano już nowe mieszkania własnościowe i domy ze środków własnych ludności. Znacznie ograniczyło to dostęp do własnego lokum dla ludzi młodych, nie mających zdolności kredytowej, co ma negatywne konsekwencje demograficzne.

W ostatnich dekadach obserwuje się dobre przykłady rozwoju gospodarczo – społecznego w skali lokalnej z pomocą „przedsiębiorstw ekonomii społecznej", wyrastających z tradycji współpracy sąsiedzkiej spółdzielni podejmujących nowe wyzwania. Tak często przez „pączkowanie" rozwijają się spółdzielnie socjalne świadczące różne usługi, czy tzw. spółdzielnie dobra publicznego. Nowe potrzeby społeczne okresu transformacji spowodowały adaptację na polskim gruncie i rozwój różnych form placówek tzw. ekonomii społecznej. Taką nową formą aktywności spółdzielczej stały się nasze spółdzielnie socjalne, wykonujące różne usługi, często bytowe, opiekuńcze, ale także i wysoko wyspecjalizowane technicznie. Ograniczając bezrobocie, służą aktywizacji zawodowej, zwłaszcza grup pracowników słabszych na rynku pracy.

Kryzysy ekonomiczno-społeczne, których doświadczał świat wcześniej i w naszym wieku, powodował, że oczy intelektualistów świata znów zwróciły się w kierunku spółdzielczości, ponieważ ten system gospodarowania okazał się stabilny, odporny na załamania koniunktury. Żyjemy w czasach dynamicznych przemian, świat się szybko rozwija i bogaci, ale wzrastają zagrożenia konfliktami społecznymi, wojnami, pojawiają się też zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego. Praźródłem przewlekłego kryzysu ekonomiczno – społecznego jest odejście od wartości etycznych, prymat wartości ekonomicznych neoliberalizmu, zanik solidaryzmu, koncentracja bogactw w rękach niewielkiej grupy ludzi, liczącej ok. 2% populacji. Już ok. 1,5 mld ludzi żyje na świecie za mniej niż 1 USD dziennie, a przed kilku laty był to jeszcze ok. 1 mld. Bogaci stają się bogatszymi, rozszerza się też szybko sfera ubóstwa, powiększająca się szybko w wyniku wojen, przesiedleń, masowych migracji uciekinierów z terenów objętych walkami lub suszą. W tej sytuacji rysuje się szerokie pole działania dla spółdzielczości w celu dywersyfikacji systemu gospodarczego, rozszerzaniu sfery gospodarki wspólnotowej, opartej o wysokie walory etyczne, upowszechnianie własności i poczucie współ-gospodarowania, co prowadzi do wzrostu poprawy warunków życia, bezpieczeństwa socjalnego. Niezaprzeczalnym walorem spółdzielczości pozostaje znany do dawna fakt, że spółdzielnie budują trwałe więzi społeczne, uczą demokracji, dają zatrudnienie i przyczyniają się do rozwoju lokalnych środowisk.

Zofia CHYRA-ROLICZ

SUKCES POLSKICH SPÓŁDZIELCÓW W WIEDNIU

W dniach 16–17 czerwca 2026 roku Wiedeń stał się globalną stolicą nowoczesnych trendów żywieniowych.

To właśnie wtedy odbyły się prestiżowe międzynarodowe targi FREE FROM FOOD – jedno z najważniejszych wydarzeń wystawienniczych w Europie, skupiające producentów wysokiej jakości żywności funkcjonalnej, ekologicznej, bezglutenowej oraz poszukujących alternatywnych rozwiązań kulinarnych. W tym wymagającym otoczeniu, zdominowanym przez globalne korporacje i laboratoryjnie opracowywane produkty, prawdziwą perełką okazało się narodowe stoisko przygotowane przez Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni „Samopomoc Chłopska".

Wiedeńskie targi to miejsce, gdzie spotykają się kluczowi gracze rynku spożywczego, handlowcy i eksperci z całego świata. W tym roku dyskusje zdominowały tematy związane z czystą etykietą (clean label) oraz poszukiwaniem autentyczności w jedzeniu. I to właśnie autentyczność stała się kluczem do serc międzynarodowej publiczności, która tłumnie odwiedzała polską ekspozycję.

Pod egidą KZRS „Samopomoc Chłopska" swoje najlepsze, flagowe specjały zaprezentowało pięć wyróżniających się polskich spółdzielni: GS Szadek, GS Praszka, GS Bogatynia, GS Nowe, GS Pruszcz.

Każda z nich przywiozła do Wiednia to, co ma najcenniejsze – owoce wieloletniej tradycji, rzemieślniczego kunsztu i czystych receptur. Na tle wszechobecnych na targach zamienników i produktów mocno przetworzonych, polskie stoisko proponowało powrót do korzeni: pyszne, prawdziwe jedzenie, które broniło się samym smakiem, zapachem i jakością.

Odwiedzający polskie stoisko zagraniczni goście, kupcy oraz hotelarze nie kryli zachwytu. Prawdziwym hitem okazało się tradycyjne, chrupiące pieczywo wypiekane według tradycyjnych receptur, aromatyczne, naturalnie wędzone kiełbasy, wybitne żółte sery oraz domowe ciasta, które kusiły autentycznym smakiem.

Polska ekspozycja wyróżniała się jednak czymś więcej niż tylko genialnym asortymentem. Tym, co przyciągało tłumy, była prawdziwa, polska gościnność. Ciepła atmosfera, otwartość na drugiego człowieka i duma z prezentowania rodzimego dorobku sprawiły, że stoisko „Samopomocy Chłopskiej" tętniło życiem przez dwa dni, stając się najlepszą wizytówką naszej kultury kulinarnej i dyplomacji gospodarczej.

Obecność polskiej delegacji na tak ważnym, międzynarodowym forum to dowód na dynamiczny rozwój i nowoczesne myślenie o polskiej spółdzielczości.

Warto podkreślić, że wiedeński wyjazd miał wymiar wielopłaszczyznowy. Poza oczywistym sukcesem biznesowym i promocyjnym na samych targach, inicjatywa ta stała się nieocenioną okazją do integracji zespołu. Wspólne reprezentowanie kraju, wymiana doświadczeń między prezesami i pracownikami różnych spółdzielni oraz czas spędzony na budowaniu relacji ramię w ramię stworzyły bezcenną wartość dodaną.

Targi FREE FROM FOOD w Wiedniu udowodniły, że nowoczesna polska spółdzielczość handlowa i produkcyjna ma ogromny potencjał eksportowy. Pokazały również, że w świecie nowoczesnych trendów żywieniowych tradycyjne, uczciwe rzemiosło podparte zgranym zespołem i mądrym kierownictwem to marka, która nie ma sobie równych. *(red)*

MultaRes

Spółka MultaRes Sp. z o.o. została utworzona w 2021 r. przez Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Warszawie. Spółka to narzędzie w rękach Krajowego Związku służące do zarabiania pieniędzy w celu ich spółdzielczego redystrybuowania, z przeznaczeniem na rozwój „GS" marki.

Działamy w określonych branżach:

- Hotelarsko-gastronomiczna
- Usługi cateringowe
- Organizacja imprez okolicznościowych, eventów, szkoleń, konferencji
- Wynajem powierzchni

Dysponujemy:

- salą konferencyjną na 100 osób
- w pełni wyposażonymi salami szkoleniowymi
- pokojami z pełnym węzłem sanitarnym, zapleczem plenerowym z miejscami na ognisko i grilla
- znakomitą, świeżą i polską kartą menu

Dla spółdzielni przygotowaliśmy specjalne pakiety, zapraszamy do korzystania z naszych usług.

Idealna przestrzeń dla biznesu:

- Organizujemy niezapomniane przyjęcia okolicznościowe, bankiety, konferencję, spotkania oraz eventy branżowe.
- Naszą dodatkową działalnością jest sprzedaż domowych, smacznych obiadów na wynos, które zyskały niezwykłą popularność wśród lokalnych firm i mieszkańców.
- Atrakcyjne, konkurencyjne ceny oraz różnorodna oferta sprawiają, że jesteśmy w stanie sprostać wymaganiom naszych klientów. Stawiamy na wysoką jakość oferowanych usług, profesjonalizm pracowników.
- Zaledwie 15 min od centrum Warszawy, w otoczeniu Mazowieckiego Parku Krajobrazowego oraz w małej odległości od Południowej Obwodnicy Warszawy, dzięki czemu zapewniamy odpoczynek przed dalszą podróżą w ciszy, pośród zieleni z dala od miejskiego zgiełku.
- Cieszymy się zaufaniem wśród stałych i nowych klientów, którzy chętnie do nas wracają przy nadarzającej się okazji.

Stawiamy na rozwój i prężnie działamy na istniejącym rynku.

ul. Kopernika 30, pok. 311 , 00-336 Warszawa, tel.: +48 781 962 683, e-mail: biuro@multares.pl

www.multares.pl